

BULGARİSTAN TİCARET VE YATIRIM REHBERİ

**T.C. SOFYA BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ**

**SOFYA
MAYIS 2024**

İÇİNDEKİLER

BİR BAKIŞTA BULGARİSTAN	3
BULGARİSTAN'A İLİŞKİN GENEL BİLGİLER	4
BULGARİSTAN TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ	4
BULGARİSTAN EKONOMİSİNİN AVRUPA'DAKİ YERİ	6
2023 YILINDA BALKANLAR BÖLGESİ	6
BAZI AB ÜLKELERİNDE KURUMLAR VE GELİR VERGİSİ ORANLARI (2024)	7
BULGARİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ	7
BULGARİSTAN'IN TÜRKİYE EKONOMİSİ AÇISINDAN ÖNEMİ	10
BULGARİSTAN'IN TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ	11
BULGARİSTAN'DAKİ TÜRK SERMAYELİ YATIRIMLAR	14
BULGARİSTAN'DA TÜRK MÜTEAHHİTLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ BÜYÜK ÇAPLI PROJELER	15
BULGARİSTAN YATIRIM TEŞVİKLERİ	16
YATIRIM TANIMLAMASI	16
BULGARİSTAN YATIRIMLARI TEŞVİK KANUNU ÇERÇEVESİNDE YATIRIMLARA YÖNELİK SAĞLANAN DESTEKLER	17
BULGARİSTAN YATIRIMLARI TEŞVİK KANUNA GÖRE YATIRIM SINIFLARI	17
YATIRIM SINIFLARINI BELİRLEYEN KRİTERLER	19
Kriter: Asgari Yatırım Değeri (Milyon Euro)	19
Kriter: Asgari Yatırım Değeri + Yaratılan İstihdam	20
Öncelikli Yatırım Projesi Kriterleri: Asgari Yatırım Değeri (Milyon Euro) + Yaratılan İstihdam	21
VERGİ KOLAYLIKLARI	22
Yatırım Amacıyla İthal Edilen Makine, Cihaz Ve Ekipman İçin Ödenmesi Gereken KDV Borcunun Ertenmesi	22
Kurumlar Vergisinden Muafiyet	22
BULGARİSTAN'DAKİ YABANCI YATIRIMCILARA SAĞLANAN VİZE, OTURMA İZİNİ VE VATANDAŞLIK KOLAYLIKLARI	23
Vize	23
Oturma İzinleri	24
Vatandaşlık	25
BULGARİSTAN'DAKİ ŞİRKET TÜRLERİ	25
VERGİLER	27
VİZE TÜRLERİ	29
ÇALIŞMA İZİNLERİ	30
ÇALIŞMA SAATLERİ	33
AB'YE İHRACATTA BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK ÜS OLMA POTANSİYELİ VE AVANTAJLARI	34
BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK DAĞITIM ÜSSÜ OLMASI AÇISINDAN SWOT ANALİZİ	34
BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK ÜS POTANSİYELİNE İLİŞKİN BAZI SOMUT GÖSTERGELER	36
Dünya Bankası'nın Lojistik Performans Endeksi	36
Bulgaristan'ın Dışa Açıklık Endeksi	36
BULGARİSTAN'DA İŞ YAPMA MALİYETLERİ	37
BULGARİSTAN'DA ALTYAPI	38
KARAYOLU ULAŞTIRMASI	38

T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

DEMİRYOLU ULAŞTIRMASI	39
LİMANLAR	39
HAVAYOLU ULAŞTIRMASI	40
SERBEST BÖLGELER	40
SANAYİ BÖLGELERİ	40
İNTERMODAL TERMİNALLER	41
BULGARİSTAN'DA LOJİSTİK AÇISINDAN ÖNEM ARZ EDEN MERKEZLER	42
BULGARİSTAN'DA PERAKENDE SEKTÖRÜ	43
SOFYA'DAKİ AVM'LER	43
DİĞER BÜYÜK ŞEHİRLERDE BAZI AVM'LER	44
BULGARİSTAN'DA AVM'LER İLE POPÜLER BULVAR VE SOKAKLARDA ORTALAMA KİRA FİYATLARI	45
SOFYA'NIN SEMTLERİNDEKİ KÜÇÜK MAĞAZA (50-150 m²) KİRA FİYATLARI	45
BULGARİSTAN'DA OFİS VE DEPO ORTALAMA KİRA FİYATLARI	45
YIL İÇİNDE AÇILAN FUARLAR VE FUAR ORGANİZATÖRLERİ	46
BELLİ BAŞLI EKONOMİK VE TİCARİ KURULUŞLAR, PORTALLER, RESMİ KURUMLAR	47
BELLİ BAŞLI KURULUŞLAR	47
TÜRK İŞADAMLARI vb. DERNEKLERİN İSİM, ADRES, TELEFONLARI	50
BULGARİSTAN'DAKİ SEKTÖREL KURULUŞLAR	51
AB FONLARI İLE İLGİLİ WEB SAYFALARI	51
BELLİ BAŞLI EKONOMİ VE HABER PORTALLERİ	51
BULGARİSTAN'DA BAZI RESMİ KURUMLARIN WEB SİTELERİ	52
DİĞER RESMİ KURUMLAR	52
TÜRKİYE CUMHURİYETİ BULGARİSTAN TEMSİLCİLİKLERİ	53
RAPORLARIMIZ	54
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER	55

BİR BAKIŞTA BULGARİSTAN

ASGARİ ÜCRET

2022
363 EURO

2023
399 EURO

2024
477 EURO

2025
528 EURO

2026
583 EURO

İhracat
44,2 milyar €

İthalat
49,5 milyar €

Yüzölçümü
110.993 km²

Nüfus
6.447.710
kişi

İşgücü: 3,06
milyon kişi

Enflasyon
%4,7

GSYİH
Büyüme
%1,8

İşsizlik
%4,3

Ortalama
Aylık Ücret:
1.111 EURO

Kişi Başına
GSYİH:
14.580 EURO

GSYİH:
93.946
milyon EURO

Makroekonomik İstikrar

1,95583
Leva
1 EURO

Lise
1.009

Üniversite
51

Otoyol
825 km

Demiryolu
6.446 km

Karayolu 19,9 bin km

10%

10%

20%

5%

Kurumlar
Vergisi

Gelir Vergisi

KDV

Kar
Dağıtımında
Stopaj Vergisi

Tarım %3,5

Hizmetler
%67,6

Sanayi
%28,9

Türkiye'den
İthalat
3,9 milyar €

Türkiye'ye
İhracat
2,5 milyar €

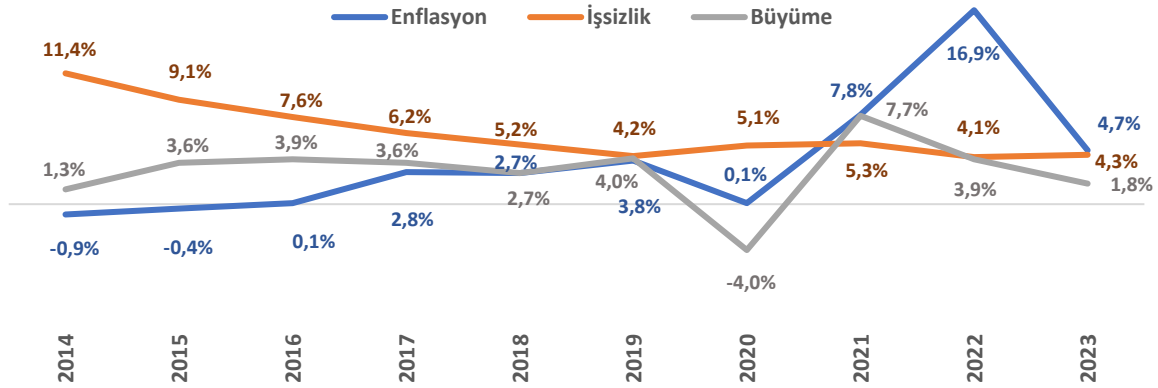
BULGARİSTAN'A İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Devletin adı	Bulgaristan Cumhuriyeti
Başkenti	Sofya
Yönetim biçimi	Parlamenter Cumhuriyet
Resmi dili	Bulgarca
Alfabetesi	Kiril alfabesi
Dinsel dağılım	Ortodoks Hristiyan, Müslüman
Para birimi	Leva (BGN), 1 Leva=100 stotinki
Ölçü sistemi	Metrik
Üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar	AB, NATO, BM, IMF, WTO, Dünya Bankası
Sabit döviz kurları	Leva/Euro – 1,95583
Yüzölçümü	110.993 km ²
Nüfus (2023)	6.445.481
Kadın	3.347.783
Erkek	3.097.698
Kentsel nüfus	% 73,5
Doğal nüfus artış/azalış oranı (‰)	-6,8
Nüfus yoğunluğu (kişi /km ²)	58
Mesai saatleri ve günleri	9.00-17.30 – Pazartesi-Cuma
Haftalık çalışma saati (Ortalama)	40
Büyük kentler ve limanlar	Sofya, Filibe (Plovdiv), Varna (liman), Burgaz (liman), Rusçuk (Ruse, liman), Eski Zağra (Stara Zagora), Plevne (Pleven)
Uluslararası telefon kodu	+359

BULGARİSTAN TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ

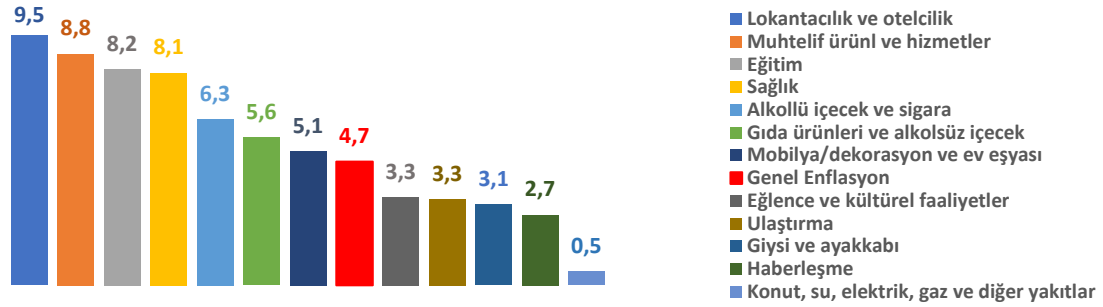
	2020	2021	2022	2023
GSYİH (Milyon €)	61.607	71.059	85.799	93.946
Reel GSYİH Artış Oranı (%)	-4	7,7	3,9	1,8
Kişi Başına GSYİH (Nominal €)	8.885	10.332	12.475	14.580
Enflasyon Oranı	0,1	7,8	16,9	4,7
İşsizlik oranı (%)	5,1	5,3	4,1	4,3
Sektörler itibariyle GSKD (%)				
Tarım	4,0	5,0	5,0	3,5
Sanayi	25,2	23,8	29,5	28,9
Hizmet	70,8	71,2	65,5	67,6
Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları (Milyon €)	2.974	1.517	2.631	3.619
Dış Ticaret (Milyon €)	58.751	74.226	102.683	93.761
İhracat	28.008	34.988	47.508	44.225
İthalat	30.743	39.238	55.175	49.536
Denge	-2.734	-4.250	-7.667	-5.311
Cari İşlemler Dengesi (Milyon €)	24,4	-1.224,8	-1.199,5	- 250,5
Gayri Safi Dış Borç Stoku (Yıl sonu itibariyle)	38.991	41.317	44.249	45.069
Yıl Sonu İtibariyle Dolaşımda Olan Para Hacmi (Milyon Leva)	21.241	24.697	27.425	29.462
Seçilmiş Oranlar (%)				
İhracat/İthalat	91,1	89,2	86,1	89,3
İhracat/GSYİH (FOB)	44,3	48,4	54,9	46,1
İthalat/GSYİH (CIF)	47,4	52,5	60,9	50,0
Cari İşlem Dengesi/GSYİH	0,0	- 1,7	- 1,4	- 0,3
Gayri Safi Dış Borç/GSYİH	63,3	58,1	51,6	48,0

2014-2023 Döneminde Bulgaristan'da Enflasyon, İşsizlik ve GSYİH Büyüme Oranları (%)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü, Bulgaristan Merkez Bankası

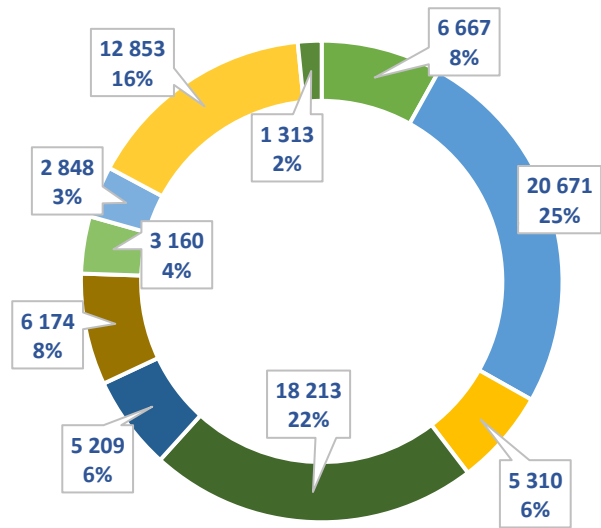
2023 Yılında Bulgaristan'da Ürün Grupları Bazında Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

2023 Yılında Bulgaristan'ın Gayri Safi Katma Değerinin Sektörel Dağılımı (Milyon Euro/%)

- Gayri menkullere ilişkin işlemler
- İmalat sanayi, madencilik, enerji üretimi ve dağıtımı
- Finans ve sigortacılık
- Ticaret, oto tamiri, ulaştırma, depolama, posta hizmetleri, oteller ve lokantalar
- Mesleki faaliyetler, bilimsel araştırmalar, idare ve destek faaliyetleri
- Bilgi ve sanatsal ürün üretimi ve dağıtımı, haberleşme
- İnşaat
- Tarım, ormanlık, balıkçılık
- Devlet idaresi, eğitim, sağlık, sosyal işler
- Kültür, spor, eğlence

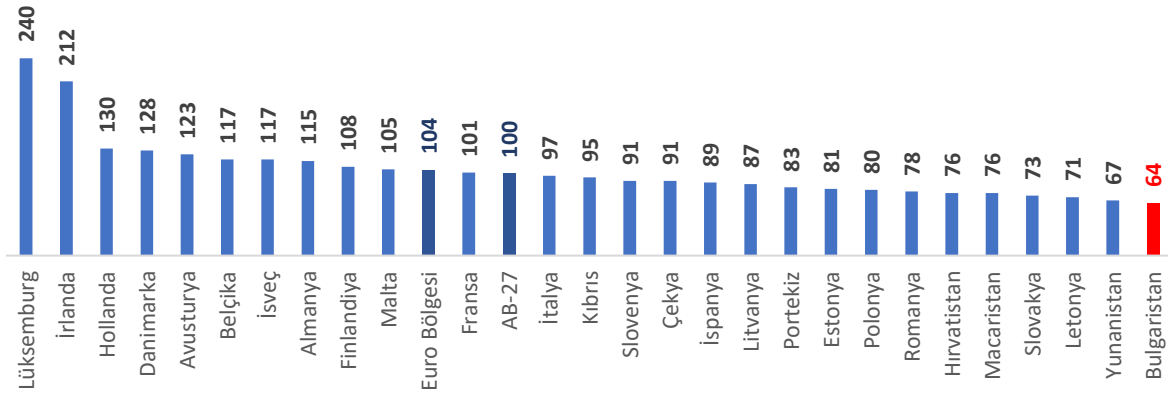

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

BULGARİSTAN EKONOMİSİNİN AVRUPA'DAKİ YERİ

Bulgaristan ekonomisi, serbest piyasa şartlarına göre işleyen, dışa açık, özel sektörü orta düzeyde gelişmiş bir ekonomidir. Dünya Bankası, Bulgaristan ekonomisini üst orta gelirli ekonomi olarak sınıflandırmaktadır. 1 Ocak 2007'de AB'ye tam üye olan Bulgaristan, AB üyeliği koşulları sebebiyle ekonomik yapısında önemli reformlar yapmıştır. AB üyelik döneminde Bulgarların gelirleri satın alma paritesi açısından AB ortalamasının %43'ünden %64'üne yükselmiştir. Ancak, kaydedilen olumlu gelişmelere rağmen Bulgaristan, AB'nin en fakir ülkesi olmaya devam etmektedir.

2023 Yılında Satın Alma Gücü Standardı Olarak Kişi Başına GSYİH'nın Fiziksel Hacim Endeksi (AB Ortalaması = %100)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

2023 YILINDA BALKANLAR BÖLGESİ

	Bulgaristan	Romanya	Sırbistan	Kuzey Makedonya	Hırvatistan
Nüfus (milyon)	6,4	19,1	6,6	2,1	3,9
Başkent	Sofya	Bükreş	Belgrad	Üsküp	Zagreb
GSYİH (milyon euro)	93.946	323.160	69.513	13.655	75.855
GSYİH Büyüme Oranı (%)	1,8	2,1	2,5	1	2,8
Dış Ticaret Hacmi (milyon euro)	93.761	202.068	63.163	17.164	55.245
Enflasyon (%)	4,7	6,8	6,6	3,1	5,4
AB Üyeliği	Evet	Evet	Aday	Aday	Evet

Kaynak: Eurostat, Dünya Bankası

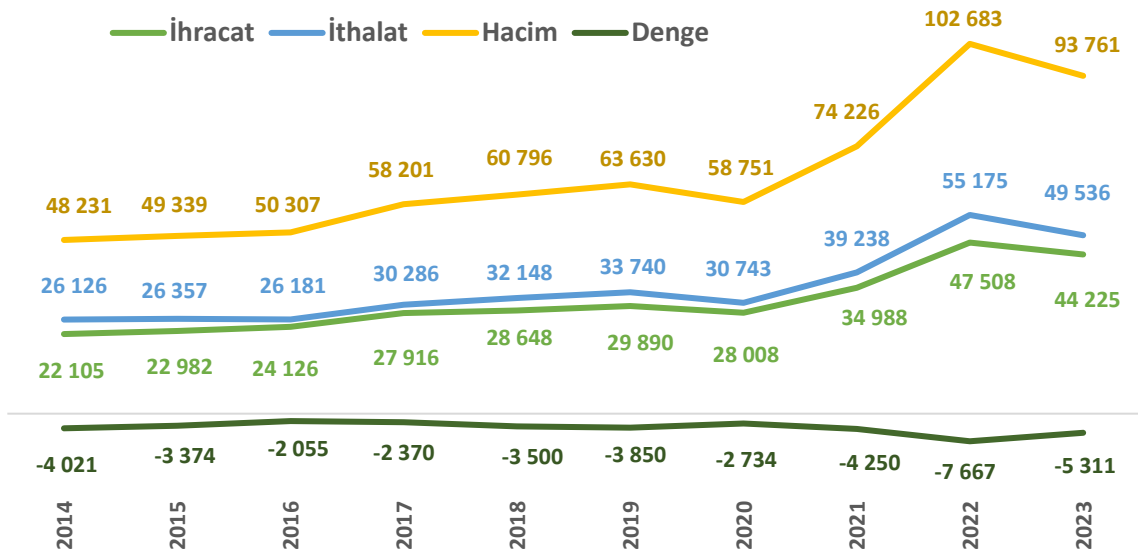
BAZI AB ÜLKELERİNDE KURUMLAR VE GELİR VERGİSİ ORANLARI (2024)

Ülke	Kurumlar Vergisi		Gelir Vergisi	
	Alt Sınır	Üst Sınır	Alt Sınır	Üst Sınır
Macaristan	9%	9%	15%	15%
Bulgaristan	10%	10%	10%	10%
Romanya	16%	16%	10%	10%
Polonya	9%	19%	12%	32%
İsveç	20,6%	20,6%	30%	52%
Çekya	21%	21%	15%	23%
Yunanistan	22%	22%	9%	44%
Avusturya	24%	24%	0%	55%
Fransa	25%	25%	0%	45%
Almanya	22,825%	32,825%	0%	45%

Kaynak: <https://dits.deloitte.com/#TaxGuides>

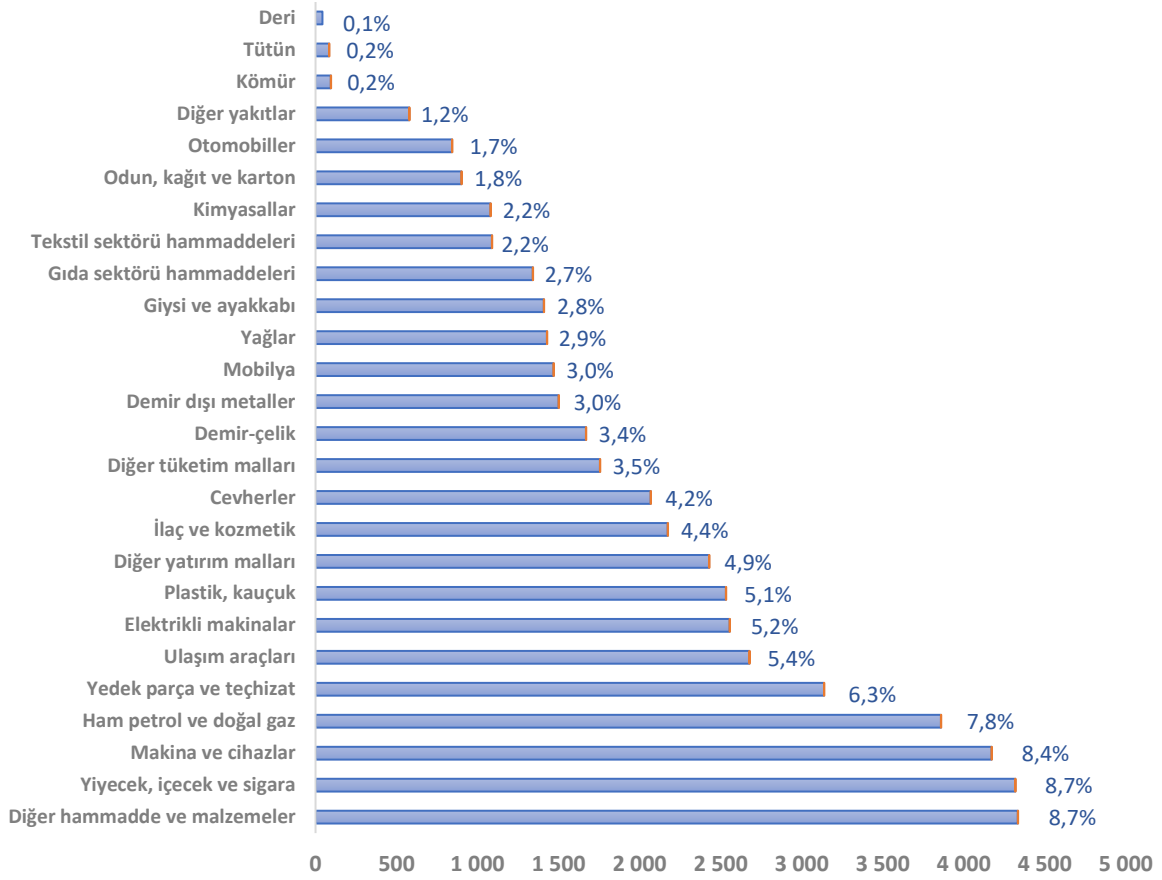
BULGARİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ

2014-2023 Döneminde Bulgaristan'ın Dış Ticareti (Milyon Euro)

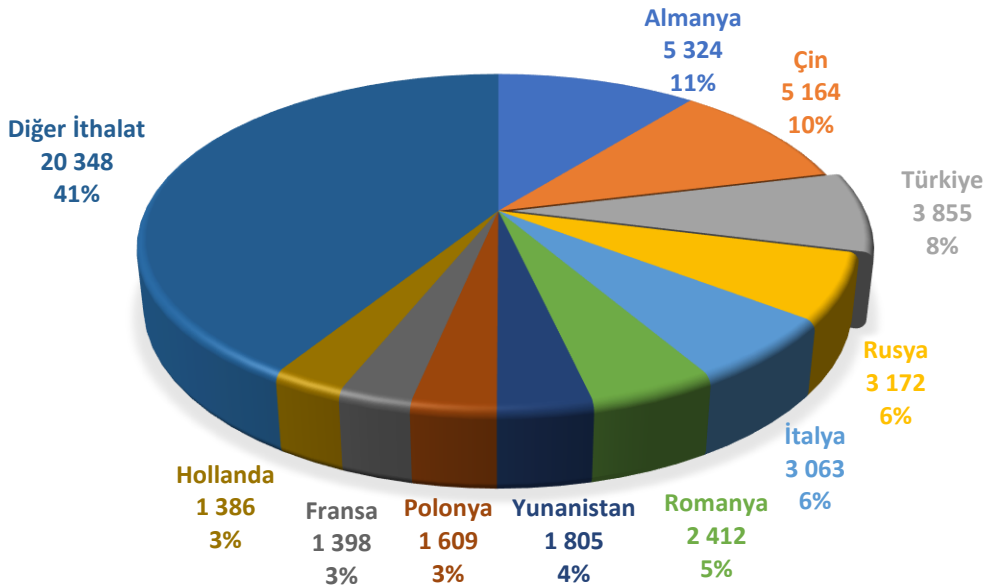
Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

2023 Yılında Bulgaristan'ın Ürün Grupları İtibariyle İthalatı (Milyon Euro/%)

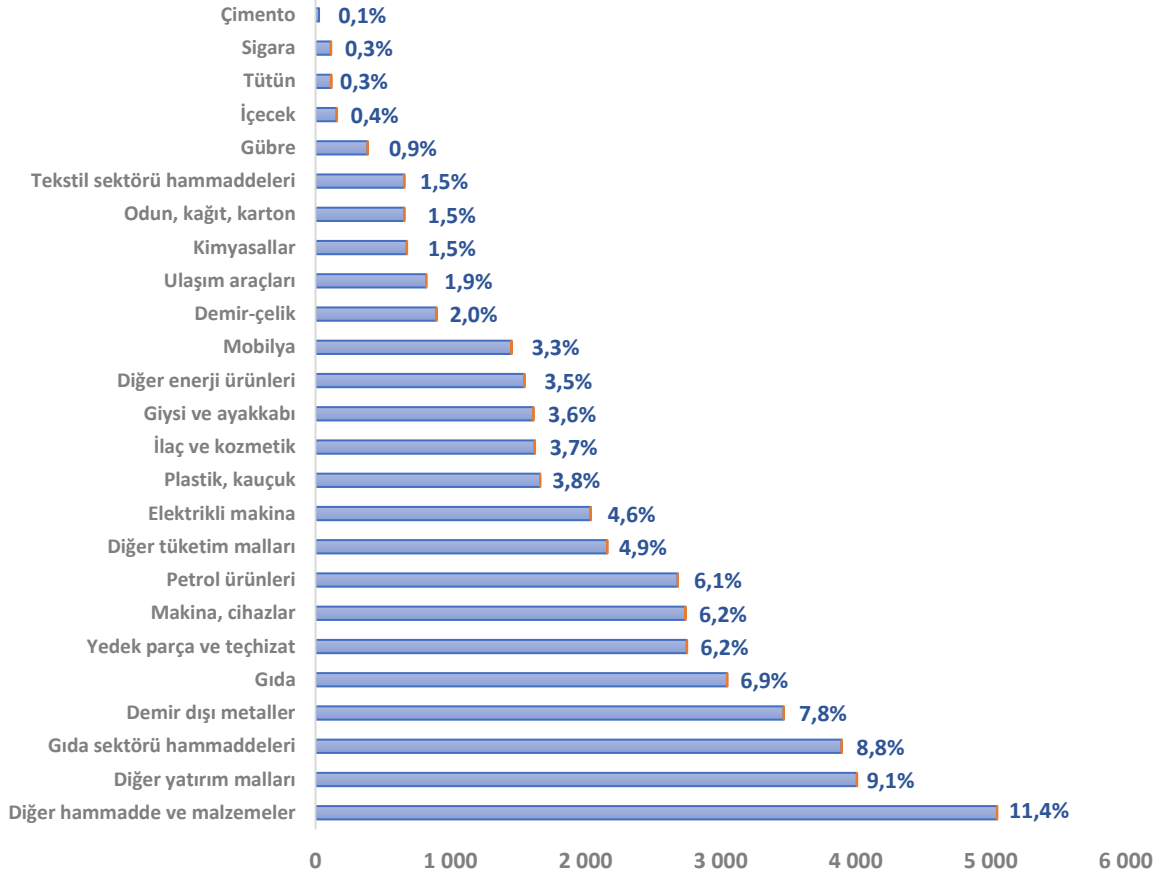
Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

2023 Yılında Bulgaristan'ın en Büyük İthalat Partnerleri (Milyon Euro/%)

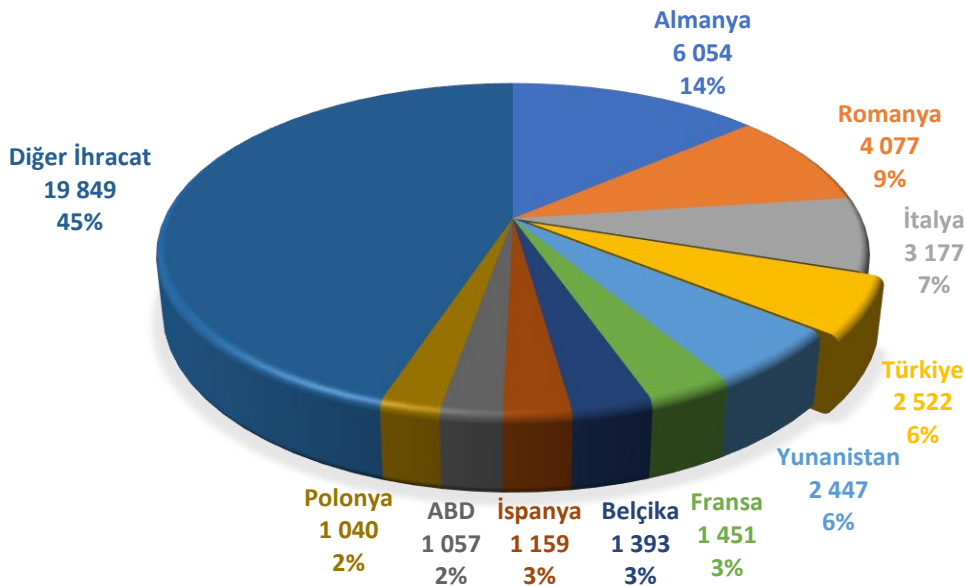
Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

2023 Yılında Bulgaristan'ın Ürün Grupları İtibariyle İhracatı (Milyon Euro/%)

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

2023 Yılında Bulgaristan'ın en Büyük İhracat Partnerleri (Milyon Euro/%)

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

BULGARİSTAN'IN TÜRKİYE EKONOMİSİ AÇISINDAN ÖNEMİ

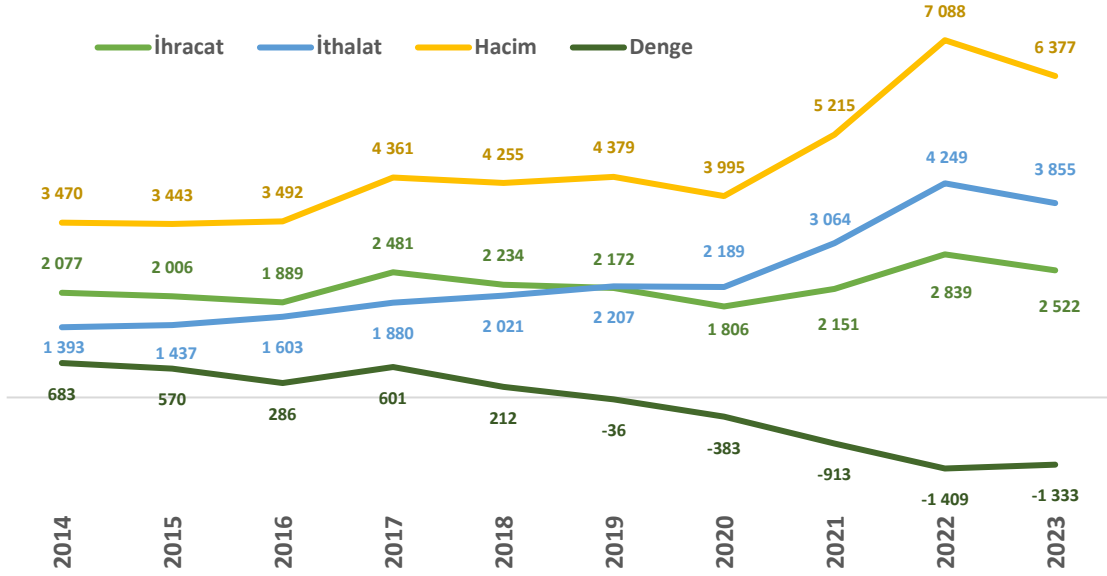

Türkiye ile Bulgaristan'ın 2022-2023 Yılı Verileriyle Karşılaştırması

Türkiye	Göstergeler	Bulgaristan
85,4 milyon	Nüfus	6,4 milyon
784 bin km ²	Alan	111 bin km ²
1.119 milyar USD	GSYİH	101,6 milyar USD
13.110 USD	Kişi başına GSYİH	15.761 USD
%4,5	Reel GSYİH büyüme oranı	%1,8
GSYİH'nın %31,7'si	Kamu borcu	GSYİH'nın %23,1'i
%64,77	Enflasyon	%4,7
115	Yolsuzluk endeksinde sıra	67
%9,4	İşsizlik	%4,3

BULGARİSTAN'IN TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ

2014-2023 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye İle Yıllık Ticareti (Milyon Euro)

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

Bulgaristan'ın **ithalatında** Türkiye'nin ilk beş ülke arasında yer aldığı başlıca ürün grupları:

- Bakır cevherleri
- Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar
- Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar
- Bakır hurdaları
- İzole edilmiş tel ve kablolar
- Elektrik enerjisi
- Traktör ve motorlu yolcu taşıma araçları için yedek parçalar
- Elektrik transformatörleri, statik konvertörler ve endüktörler
- Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller
- Demir-çelikten yassı haddelenmiş ürünler

Bulgaristan'ın **ihracatında** Türkiye'nin ilk beş ülke arasında yer aldığı başlıca ürün grupları:

- Rafine bakır ve bakır alaşımları
- İzole edilmiş teller ve kablolar
- Elektrik devreleri için teçhizat
- Elektrik enerjisi
- Karbonat, peroksikarbonat, amonyum karbonat
- Küspe ve diğer katı atıklar
- Video oyun konsolları ve makinaları, eğlence merkezleri için oyun eşyası
- Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar
- Traktörler
- Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde edilen yağlar ve diğer ürünler

2019-2023 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye'den 4'lü GTİP Bazında İthalatı (Bin Euro)

T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Sıra No:	GTİP	Açıklama	2019	2020	2021	2022	2023	'23 Pay
1	'2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	54 081	174 569	201 308	295 030	206 583	5,1%
2	'7408	Bakır teller	43 805	78 929	119 568	179 111	169 659	4,2%
3	'2716	Elektrik enerjisi	53 937	38 282	81 421	149 066	93 901	2,3%
4	'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler, tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	60 818	48 587	61 629	91 372	93 086	2,3%
5	'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	382	709	14 213	309 500	84 421	2,1%
6	'8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	76 634	62 842	57 629	63 002	78 713	1,9%
7	'7308	Demir veya çelikten inşaat (94.06 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç) ve inşaat aksamı	28 220	31 436	37 700	69 090	78 541	1,9%
8	'7601	İşlenmemiş alüminyum	26 347	10 549	42 804	106 095	70 326	1,7%
9	'7604	Alüminyum çubuk ve profiller	21 272	21 373	47 177	79 313	66 712	1,6%
10	'0702	Domates, taze veya soğutulmuş	32 458	37 486	50 261	54 110	65 016	1,6%
11	'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	5 718	5 033	10 595	17 569	60 590	1,5%
12	'2701	Taşkömürü, taşkömüründen elde edilen briketler, topak ve benzeri katı yakıt	30	40	38	44 772	57 234	1,4%
13	'7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. den geniş)	34 798	30 487	63 302	92 453	56 024	1,4%
14	'3907	Poliasetaller, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialilesterler ve diğer poliesterler	18 088	22 869	29 490	37 499	48 074	1,2%
15	'0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	29 334	33 922	44 779	44 257	47 053	1,2%
16	'2523	Portland çimentosu, şaplı çimento, cüruf çimentosu, süper sülfat çimentosu ve benzeri su altında sertleşen çimentolar	18 990	24 967	32 840	39 223	45 003	1,1%
17	'8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar, ısı pompaları	16 729	16 754	21 953	32 462	40 714	1,0%
18	'8708	87.01 ila 87.05 pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, parça ve aksesuarları	20 539	21 169	25 743	33 650	39 164	1,0%
19	'3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler, plastikten tıplar, kapaklar ve diğer kapama malzemeleri	21 277	22 469	29 041	35 902	37 697	0,9%
20	'9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	14 110	17 236	28 817	36 803	37 175	0,9%
		Diğer İthalat	1 620 498	1 477 212	2 072 551	2 857 589	2 592 011	63,7%
		Toplam İthalat	2 198 065	2 176 920	3 072 859	4 667 868	4 067 697	100,0%

Kaynak: Trademap

2019-2023 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye'ye 4'lü GTİP Bazında İhracatı (Bin EURO)

T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Sıra No:	GTİP	Açıklama	2019	2020	2021	2022	2023	'23 Pay
1	'7403	Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	209 035	347 001	529 026	531 082	420 580	16,4%
2	'8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablo	186 890	147 556	143 449	147 145	167 652	6,5%
3	'0102	Canlı büyükbaş hayvanlar	20 005	21 180	20 007	37 025	164 475	6,4%
4	'7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	57 265	69 284	152 132	137 867	84 441	3,3%
5	'8802	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi) (88.06 pozisyonundaki insansız hava taşıtları hariç), uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge altı araçları	0	55	0	0	75 551	2,9%
6	'7801	İşlenmemiş kurşun	86 667	77 070	86 015	93 417	66 125	2,6%
7	'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	602 264	164 836	49 514	401 444	53 331	2,1%
8	'2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbonat içeren ticari amonyum karbonat	26 231	28 465	28 344	33 380	51 788	2,0%
9	'8701	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç)	222	187	11 717	40 012	49 441	1,9%
10	'7007	Emniyet camları	14 050	16 206	20 812	36 630	48 923	1,9%
11	'1803	Kakao hamuru (yağı alınmış olsun olmasın)	44 242	40 942	43 969	51 830	44 904	1,7%
12	'8536	Elektrik devreleri için teçhizat	7 580	8 297	13 648	26 547	42 311	1,6%
13	'1206	Ayçiçeği tohumu (kırılmış olsun olmasın)	29 296	38 098	83 395	20 833	36 151	1,4%
14	'0201	Büyükbaş hayvanların eti (taze veya soğutulmuş)	0	0	0	0	34 562	1,3%
15	'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	45 769	38 869	38 766	61 169	33 921	1,3%
16	'7901	İşlenmemiş çinko	76 038	63 601	64 546	71 127	33 798	1,3%
17	'1804	Kakao yağı (katı ve sıvı)	1 806	0	0	14 460	30 416	1,2%
18	'2716	Elektrik enerjisi	22 729	14 441	1 014	33 297	27 873	1,1%
19	'1006	Pirinç	11 680	15 733	11 271	7 162	27 365	1,1%
20	'7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya (70.10 ve 70.18 pozisyonundakiler hariç)	11 667	11 012	13 047	22 473	25 028	1,0%
		Diğer İhracat	718 031	699 960	839 671	1 069 642	1 050 494	40,9%
Toplam İhracat			2 171 467	1 802 793	2 150 343	2 836 542	2 569 130	100,0%

Kaynak: Trademap

BULGARİSTAN'DAKİ TÜRK SERMAYELİ YATIRIMLAR

Bulgaristan Merkez Bankası'nın resmi verilerine göre Türkiye, 2023 yılı yabancı yatırımcı ülke sıralamasında 1.243 milyon euro büyüklüğündeki birikimli yatırımlarıyla 13'ncü sırada yer almaktadır. Ancak, Hollanda sermayesi görünen Bulgaristan'daki en büyük Türk yatırımı olan Şişecam örneğinde olduğu gibi, bazı Türk yatırımları başka ülkeler üzerinden yapıldığı için ülkemizin yatırım rakamını etkilememektedir. Bu nedenle, Bulgaristan'daki Türk yatırımlarının resmi rakamların oldukça üzerinde olduğu ve toplam 2,7 milyar euro seviyesine ulaştığı düşünülmektedir. Bulgaristan'da önemli yatırımcı konumunda faal durumda bulunan 70 adet Türk firması mevcuttur. Türk firmaları tarafından 15 binden fazla kişi istihdam edilmektedir.

Bulgaristan'a En Çok Yatırım Yapan İlk 20 Ülkenin 2021-2023 Döneminde Yıllık Yatırımları ve 2023 Yılı İtibariyle Bulgaristan'daki Birikimli Yatırımları (Milyon Euro)

Ülke	2021	2022	2023	2023 İtibariyle Birikimli DYY	Pay	2023'te Yıllık Değişim (%)
Toplam	1 517	2 631	3 619	56 059	100,0%	37,6%
1 Hollanda	-101	156	438	7 177	12,8%	181,4%
2 Avusturya	284	477	458	4 748	8,5%	-3,8%
3 Almanya	275	225	92	4 218	7,5%	-59,2%
4 İsviçre	-227	479	804	4 046	7,2%	67,7%
5 Yunanistan	214	-22	61	3 570	6,4%	-374,3%
6 Belçika	232	149	362	3 369	6,0%	142,4%
7 İtalya	225	203	164	3 255	5,8%	-19,0%
8 Lüksemburg	585	-108	172	3 048	5,4%	-259,3%
9 Kıbrıs	-12	308	112	2 738	4,9%	-63,5%
10 Macaristan	223	215	355	2 394	4,3%	64,8%
11 İngiltere	-15	-102	-24	2 385	4,3%	-76,5%
12 Rusya	-277	-82	158	1 760	3,1%	-292,9%
13 Türkiye	76	33	91	1 243	2,2%	180,1%
14 Fransa	45	210	18	1 186	2,1%	-91,6%
15 Malta	-13	155	127	891	1,6%	-18,4%
16 İspanya	-71	-16	-17	837	1,5%	7,0%
17 İrlanda	30	-22	-7	788	1,4%	-70,9%
18 ABD	-37	29	10	772	1,4%	-64,9%
19 İngiliz Virjin Adaları	-13	125	-85	687	1,2%	-168,1%
20 İsveç	106	25	48	604	1,1%	95,9%
İlk 20 Toplamı	1 529	2 436	3 337	49 713	88,7%	37,0%

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

BULGARİSTAN'DA TÜRK MÜTEAHHİTLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ BÜYÜK ÇAPLI PROJELER

Müteahhitlerimiz Bulgaristan'da otoyol, metro, tünel, atık ve su arıtma tesisleri, AVM yapım projeleri başta olmak üzere her türlü müteahhitlik işlerini takip etmekte ve hem ana yüklenici hem de taşeron olarak bu tür projelerde yer almaktadır. Firmalarımızca Bulgaristan'da gerçekleştirilmiş/gerçekleştirilmekte olan belli başlı müteahhitlik işleri şöyledir:

BULGARİSTAN YATIRIM TEŞVİKLERİ

YATIRIM TANIMLAMASI

Bulgaristan'da yatırımlara yönelik destekler Bulgaristan Yatırımları Teşvik kanunu çerçevesinde sağlanmaktadır. Yatırım teşvikleri konusunda yetkili kurum İnovasyon ve Büyüme Bakanlığı bünyesindeki Bulgaristan Yatırımlar Ajansı'dır (<https://investbg.government.bg/contact-us/>). Söz konusu kanuna göre yatırımlar şu şekilde tanımlanmaktadır:

Yeni bir tesis kurulumu ile ilgili maddi ve gayri maddi varlıklar alımı

Mevcut bir tesisin kapasitesinin artırılması

Mevcut bir tesisin üretiminin çeşitlendirilmesi (şimdiye kadar üretilmeyen ürünler üretilmesi)

Mevcut bir tesisin üretim sürecinin kökten değiştirilmesi

Kapanmış bir tesise ait varlıkların alımı

Kapanma eşiğinde olan bir tesise ait varlıkların alımı

BULGARİSTAN YATIRIMLARI TEŞVİK KANUNU ÇERÇEVESİNDE YATIRIMLARA YÖNELİK SAĞLANAN DESTEKLER

Danışmanlık

Hızlandırılmış idari prosedürler

Bulgaristan Yatırım Ajansı tarafından yatırımcının kamu ile olan idari işlerini takip edecek bir görevli atanması

Kamu ihalesi prosedüründen geçmeden, kamuya ait gayrimenkul alma hakkı

Yatırım projesi kapsamında çalışanların mesleki eğitimine ilişkin finansal destek

Yatırımın yapıldığı araziye kadar olan altyapının inşaatı için finansal destek

Yeni istihdam edilen personel için işveren tarafından ödenen sigorta primlerinin iade edilmesi (en fazla iki yıllık süre için)

Hibe destek

BULGARİSTAN YATIRIMLARI TEŞVİK KANUNA GÖRE YATIRIM SINIFLARI

B Sınıfı

A Sınıfı

Öncelikli Yatırım Projesi

Destek Türü	B Sınıfı	A Sınıfı	Öncelikli Yatırım Projesi
Hızlandırılmış idari prosedürler	Evet	Evet	Evet
Bulgaristan Yatırım Ajansı tarafından yatırımcının kamu ile olan idari işlerini takip edecek bir görevli atanması	Hayır	Evet	Evet
Kamu ihalesi prosedüründen geçmeden, kamuya ait gayrimenkul alma hakkı	Evet	Evet	Evet
Yatırım projesi kapsamında çalışanların mesleki eğitimine ilişkin finansal destek	Evet	Evet	Evet
Yatırımın yapıldığı araziye kadar altyapının inşaatı için finansal destek	Evet (sanayi bölgelerinde gerçekleşen iki veya daha fazla yatırım projesi için)	Evet	Evet
Yeni istihdam edilen personel için işveren tarafından ödenen sigorta primlerinin iade edilmesi (en fazla iki yıllık süre ile)	Evet	Evet	Evet
Hibe destek	Hayır	Hayır	Evet: <ul style="list-style-type: none">Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri: % 50;Eğitim: % 50;İmalat sanayi: % 20 - % 60* (nihai oran yatırımın özellikleri ve yapılacağı bölge göz önünde bulundurularak Bulgaristan Yatırım Ajansının kullandığı formül/metodoloji üzerinden hesaplanmaktadır)
Kamu - Özel Sektör İşbirliği imkanları	Hayır	Hayır	Evet
Arazi statü değişiminde vergi muafiyeti	Hayır	Hayır	Evet
Daha düşük fiyatlarla arazi alma imkanı	Hayır	Hayır	Evet
Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin sübvansiyon	Hayır	Hayır	Evet

YATIRIM SINIFLARINI BELİRLEYEN KRİTERLER

Kriter: Asgari Yatırım Değeri (Milyon Euro)

Bölge veya Sektör	B Sınıfı	A Sınıfı
İmalat sanayi	2,5	5
İşsizlik oranı ülke ortalamasına eşit veya daha yüksek olan belediyelerde yapılan yatırımlar	1	2
Yüksek teknoloji imalat sanayi faaliyetleri: <ul style="list-style-type: none">Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (suni veya sentetik elyaf imalatı hariç);Temel eczacılık ürünlerinin veya eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı;Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı; elektronik veya optik ekipmanlarının onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Elektrikli teçhizat imalatı; elektrikli ekipmanların onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı; makinelerin onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) veya yarı treyler (yarı römork) imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı; diğer ulaşım araçları imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı (gemi ve tekne yapımı, bakımı, onarımı ve kurulumu hariç);Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı	1	2
Aşağıda verilen hizmet sektörlerinde: <ul style="list-style-type: none">Depolama ve ambarlama;Büro yönetimi ve destek faaliyetleri; çağrı merkezleri faaliyetleri; başka yerlerde sınıflandırılmamış diğer işletme destek hizmet faaliyetleri (outsourcing);	0,75	1,5
Yüksek teknoloji ve bilgi yoğun hizmet sektörlerinde: <ul style="list-style-type: none">Yazılım programları yayımlanması; bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler; bilgi hizmet faaliyetleri;Muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri; vergi danışmanlığı;İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri; mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri; bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri;Eğitim;İnsan sağlığı hizmetleri ve yatılı bakım faaliyetleri	0,5	1

Kriter: Asgari Yatırım Değeri + Yaratılan İstihdam

Bölge veya Sektör	B Sınıfı	A Sınıfı
İmalat sanayi	1 (milyon euro) + 100 kişilik istihdam	2 (milyon euro) + 150 kişilik istihdam
İşsizlik oranı ülke ortalamasına eşit veya daha yüksek olan belediyelerde yapılan yatırımlar	10 kişilik istihdam	25 kişilik istihdam
Yüksek teknoloji imalat sanayi faaliyetleri: <ul style="list-style-type: none">Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (suni veya sentetik elyaf imalatı hariç);Temel eczacılık ürünlerinin veya eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı;Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı; elektronik veya optik ekipmanlarının onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Elektrikli teçhizat imalatı; elektrikli ekipmanların onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı; makinelerin onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) veya yarı treyler (yarı römork) imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı; diğer ulaşım araçları imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı (gemi ve tekne yapımı, bakımı, onarımı ve kurulumu hariç);Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı	10 kişilik istihdam	25 kişilik istihdam
Aşağıda verilen hizmet sektörlerinde: <ul style="list-style-type: none">Depolama ve ambarlama;Büro yönetimi ve destek faaliyetleri; çağrı merkezleri faaliyetleri; başka yerlerde sınıflandırılmamış diğer işletme destek hizmet faaliyetleri (outsourcing);	0,25 (milyon euro) + 100 kişilik istihdam	0,5 (milyon euro) + 150 kişilik istihdam
Yüksek teknoloji veya bilgi yoğun hizmetler: <ul style="list-style-type: none">Yazılım programları yayımlanması; bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler; bilgi hizmet faaliyetleri;Muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri; vergi danışmanlığı;idare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri; mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri; bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri;Eğitim;İnsan sağlığı hizmetleri ve yatılı bakım faaliyetleri	25 kişilik istihdam	50 kişilik istihdam

Öncelikli Yatırım Projesi Kriterleri: Asgari Yatırım Değeri (Milyon Euro) + Yaratılan İstihdam

Bölge veya Sektör	Yatırım Değeri	İstihdam
Genel durum (tüm ülke, tüm sektörler)	50	150
İmalat sanayi	25	150
İşsizlik oranı, ülke ortalamasına eşit veya daha yüksek olan belediyelerde yapılan yatırımlar	25	100
Yüksek teknoloji imalat sanayi faaliyetleri: <ul style="list-style-type: none">Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (suni veya sentetik elyaf imalatı hariç);Temel eczacılık ürünlerinin veya eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı;Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı; elektronik veya optik ekipmanlarının onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Elektrikli teçhizat imalatı; elektrikli ekipmanların onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı; makinelerin onarımı; sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu;Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) veya yarı treyler (yarı römork) imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı; diğer ulaşım araçları imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı (gemi ve tekne yapımı, bakımı, onarımı ve kurulumu hariç);Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı, kurulumu, bakımı ve onarımı	15	100
Yüksek teknoloji veya bilgi yoğun hizmetler: <ul style="list-style-type: none">Yazılım programları yayımlanması; bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler; bilgi hizmet faaliyetleri;Muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri; vergi danışmanlığı;idare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri; mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri; bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri;Eğitim;İnsan sağlığı hizmetleri ve yatılı bakım faaliyetleri	10	50
Sanayi bölgesi inşaatı ve bahse konu sanayi bölgesinin sanayi parkına dönüştürülmesi	7,5	15
Teknoloji parkı yapımı	7,5	50

VERGİ KOLAYLIKLARI

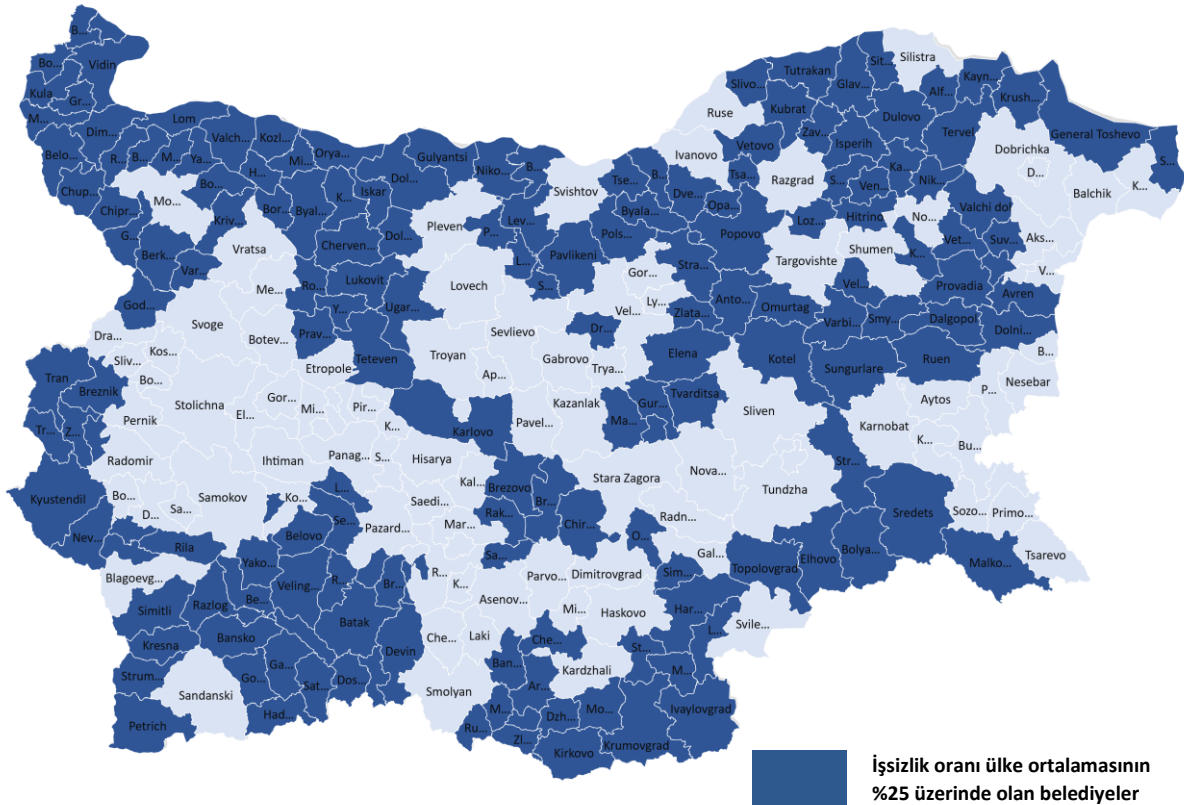
Yatırım Amacıyla İthal Edilen Makine, Cihaz Ve Ekipman İçin Ödenmesi Gereken KDV Borcunun Ertelemesi

Bulgaristan Katma Değer Vergisi Kanunu, 2,5 milyon euroyu aşan ve en az 20 kişiye istihdam sağlayan yatırım projeleri çerçevesindeki donanım (makine, cihaz, ekipman vs.) ithalatında KDV borcunu (% 20) 2 yıl erteleme imkanı sağlamaktadır. Bu imkandan faydalanması için yatırımcının genel olarak karşılaması gereken şartlar:

1. Yatırım projesinin Bulgaristan Maliye Bakanı tarafından onaylanmış olması;
2. Yatırımcının Bulgaristan Katma Değer Vergisi Kanununa göre vergi kaydı olması;
3. Yatırımcının Bulgar devletine karşı herhangi bir vergi veya sigorta borcunun bulunmaması;
4. Yatırım değerinin en az 2,5 milyon euro olması;
5. Yatırım projesinin en fazla 2 yıl içinde tamamlanması;
6. Yatırımın en az 20 kişiye istihdam imkanı sağlaması;
7. Yatırımcının projeyi tamamlaması için yeterli finansman imkanlarına sahip olması

Kurumlar Vergisinden Muafiyet

BELEDİYELER İTİBARIYLA İŞSİZLİK ORANI

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bulgaristan Kurumlar Vergisi Kanunu aşağıdaki şartların eşzamanlı olarak sağlanması kaydı ile vergiye tabi kar üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin tamamı için muafiyet imkanı sağlamaktadır:

1. Üretim faaliyetinin;

- Sadece cari yıldan önceki yıl işsizlik oranı ülke ortalamasını %25 oranında veya daha yüksek bir oranla aşan belediyelerde gerçekleşmesi ve sağlanan muafiyetin Kurumlar Vergisi Kanununun 188'nci maddesi kapsamında "asgari destek" olması

veya

- Sadece destek başvurusunun yapıldığı yıldan önceki yıl işsizlik oranı ülke ortalamasını %25 oranında veya daha yüksek bir oranla aşan belediyelerde yeni yatırım projesi kapsamında gerçekleşmesi ve sağlanan muafiyetin Kurumlar Vergisi Kanununun 189'uncu maddesi kapsamında "bölgesel kalkınma için devlet desteği" olması gerekmektedir.

2. Vergi döneminin tamamı boyunca asgari olarak 10 kişilik istihdam edilmesi ve istihdam edilenlerin en az %50'sinin gerçekleştirilen üretim faaliyetinde doğrudan çalışıyor olması gerekmektedir.

3. Vergi döneminin tamamı boyunca personelin en az %30'unun ikamet adresinin ilgili belediyelerde olması gerekmektedir.

İstihdam artışı nedeniyle belediyenin işsizlikte ülke ortalamasının üzerinde olan belediyeler listesinden çıkması durumunda kurumlar vergisinden muafiyet hakkı aşağıdaki koşullarda muhafaza edilmektedir:

- Muafiyet "asgari destek" niteliğinde ise muafiyetin diğer koşullarına uyulmak kaydıyla bölgenin listeden düştüğü yıldan itibaren art arda sonraki 5 yıl boyunca;
- Muafiyet "bölgesel kalkınma için devlet desteği" ise 2027 yılından sonra olmaması şartıyla Bulgaristan Yatırımlar Ajansı Talimatnamesinde belirtilen vergi dönemlerinde.

BULGARİSTAN'DAKİ YABANCI YATIRIMCILARA SAĞLANAN VİZE, OTURMA İZİNİ VE VATANDAŞLIK KOLAYLIKLARI

Vize

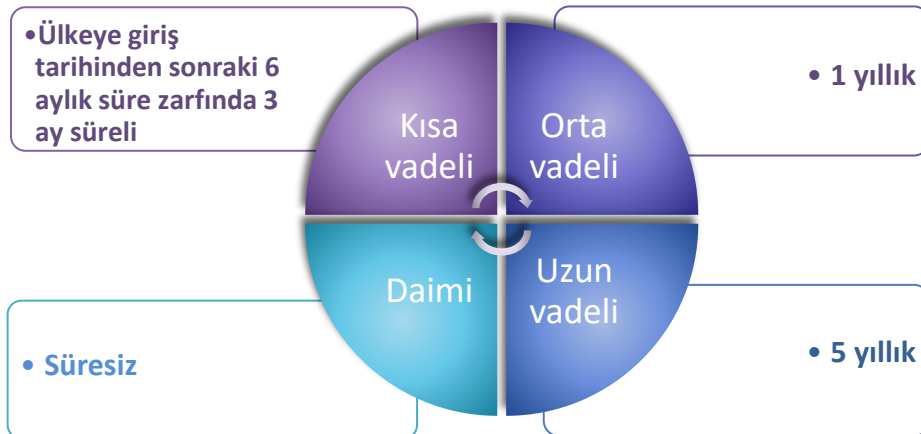
Uzun süreli vize (D Tipi), yabancı uyruklunun Bulgaristan'a giriş yapıp sonrasında oturma izni için başvurmasında gerekli olan vize türüdür. Bu vizenin geçerliliği altı aydır ve sahibine 180 güne kadar ikamet izni sağlamaktadır. D tipi vize, geçerli olduğu müddetçe, sahibine Bulgaristan'a çok sayıda giriş yapma hakkını vermektedir. Bir yıl geçerli olan ve **360 güne kadar oturma izni** sağlayan D tipi vizesinin verilebileceği yabancılar:

1. Bilim araştırmaları gerçekleştiren yabancılar;
2. En fazla 1 yıl süren programlar çerçevesinde Bulgaristan'da eğitim gören öğrenciler;
3. Master öğrencileri veya stajyerler;
4. Turizm hizmetleri sözleşmesi kapsamında Türk işveren tarafından Bulgaristan'a kontrol ve koordinasyon görevleri ile görevlendirilen yabancılar;
5. Bulgaristan Yatırım Ajansı'na sertifika başvurusunda bulunmuş veya sertifika almış bir Türk yatırımcısı tarafından Bulgaristan'daki yatırım sürecini kontrol amacıyla görevlendirilen yabancılar.

D tipi vize kendi başına Bulgaristan'da çalışma hakkı vermez (sadece oturma hakkı). Tüm vize başvuruları ilgili Bulgar diplomatik misyonuna veya konsolosluğuna yapılmalıdır. Türk vatandaşları ayrıca, VFS Global (<http://www.vfsglobal.com/bulgaria/turkey/>) vize hizmetleri şirketi aracılığı ile Ankara, İstanbul, Edirne, Bursa, Gaziantep, Adana ve İzmir'den de vize başvurularını yapabilmektedir.

01.04.2024 tarihi itibarıyla Bulgaristan hava ve deniz yolu ile seyahatlerde Schengen serbest dolaşım alanına dahil edilmiştir. Bu kapsamda, Bulgaristan 01.04.2024 tarihi itibarıyla Schengen vizeleri düzenlemeye de yetkili olmaktadır. Bulgaristan'ın düzenlediği Schengen vizeleri hava ve deniz yolu ile Bulgaristan ve Schengen bölgesi üyesi diğer tüm ülkelere seyahat ve kontrolsüz geçiş hakkı vermektedir. Bulgaristan'ın düzenlediği Schengen vizeleri kara yolu ile Bulgaristan ve Schengen bölgesi üyesi diğer tüm ülkelere seyahat hakkı vermesine rağmen sınır geçişlerinde vize sahipleri kontrol işlemlerine tabi tutulmaya devam edilecektir. Bulgaristan'ın düzenlemiş olduğu Schengen vizelerinin geçerlilik süresi 180 güne kadar olmakla birlikte 90 güne kadar oturma izni sağlayabilmektedir. Bulgaristan'da oturma izni alan yabancılar 01.04.2024 tarihi itibarıyla vizeye ihtiyaç duymadan Schengen bölgesindeki ülkelere seyahat edebilecektir.

Oturma İzinleri

B sınıfı, A sınıfı veya Öncelikli Yatırım Projesi sertifikası almış bir yatırımcı Bulgaristan'da daimi oturma izni alabilmektedir.

Yatırımcı şirket temsilcilerinden daimi oturma izni alma hakkında kim faydalanabilir?

1. Bulgar şirketinde en az % 50 pay veya hisse sahibi olan ortaklar;
2. Bulgaristan Ticaret Siciline kayıtlı olan şirket müdürleri veya temsilcileri;
3. Yatırımın Ar-Ge, üretim, pazarlama veya başka temel bir bölümünde görev almak ve/veya kontrol amaçlı istihdam edilen çalışanlar (iş sözleşmesi aracılığı ile).

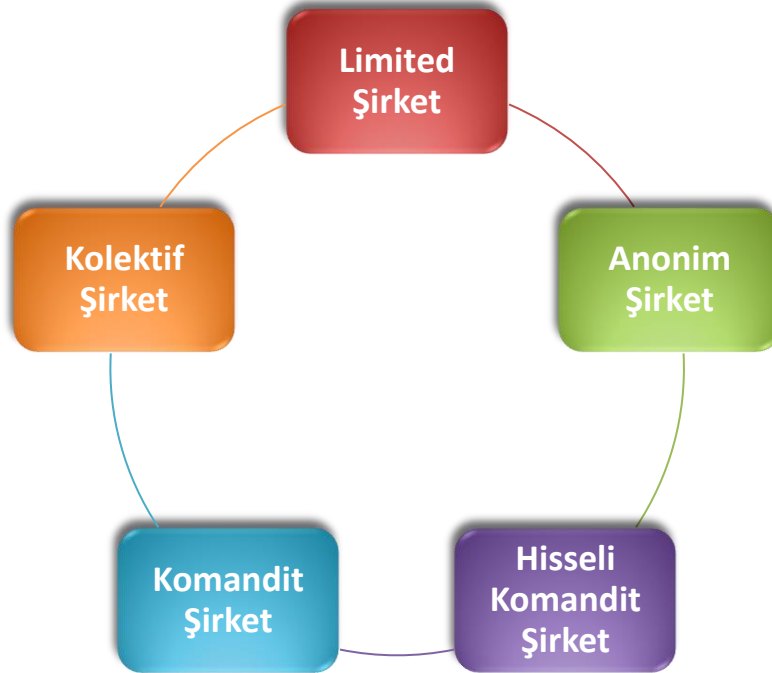
Yatırımcı şirket adına bu imkandan kaç kişi faydalanabilir?

1. Yatırımın tamamlanmasına kadar – 3 kişi;
2. Yatırımın tamamlanmasından sonra – 8 kişi.

Vatandaşlık

Bir yabancıнын Yatırım Teşvikleri Kanunu çerçevesinde sertifika almış bir projeyi gerçekleştirmek için daimi oturma izni alma hakkı vardır. Ancak bir yabancıнын Yatırım Teşvikleri Kanunu çerçevesinde sertifika almış bir projeyi gerçekleştirmek için vatandaşlık alma hakkı Bulgaristan Meclisi tarafından 01.04.2022 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır.

BULGARİSTAN'DAKİ ŞİRKET TÜRLERİ

Limited Şirket

1. Ayrı bir tüzel kişidir;
2. Asgari Sermaye: 2 Bulgar Levası (1 EURO);
3. Şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde sorumludur (ortaklar, şirkete yatırdıkları sermaye ile sınırlı olmak üzere sorumludur).

Anonim Şirket

1. Ayrı bir tüzel kişidir;
2. Asgari Sermaye: 50.000 Bulgar Levası (25.000 EURO);
3. Şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde sorumludur (hissedarlar, şirkete yatırdıkları sermaye ile sınırlı olmak üzere sorumludur).

Yabancı Şirket Şubesi

1. Ayrı bir tüzel kişi değildir;
2. Sermayesi yoktur;
3. Şubeyi açan ana şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde Bulgaristan'daki şubesinden sorumludur.

Limited şirket kuruluşu

Başvuru ücreti
55 EURO
(elektronik başvurularda 23 EURO)

5 gün

Anonim şirket kuruluşu

Başvuru ücreti
180 EURO
(elektronik başvurularda 90 EURO)

5 gün

Yabancı Şirket Şubesi

Başvuru ücreti
170 EURO
(elektronik başvurularda 85 EURO)

14 gün

ŞİRKET KURULUŞUNDAN SONRA ATILMASI ZORUNLU ADIMLAR

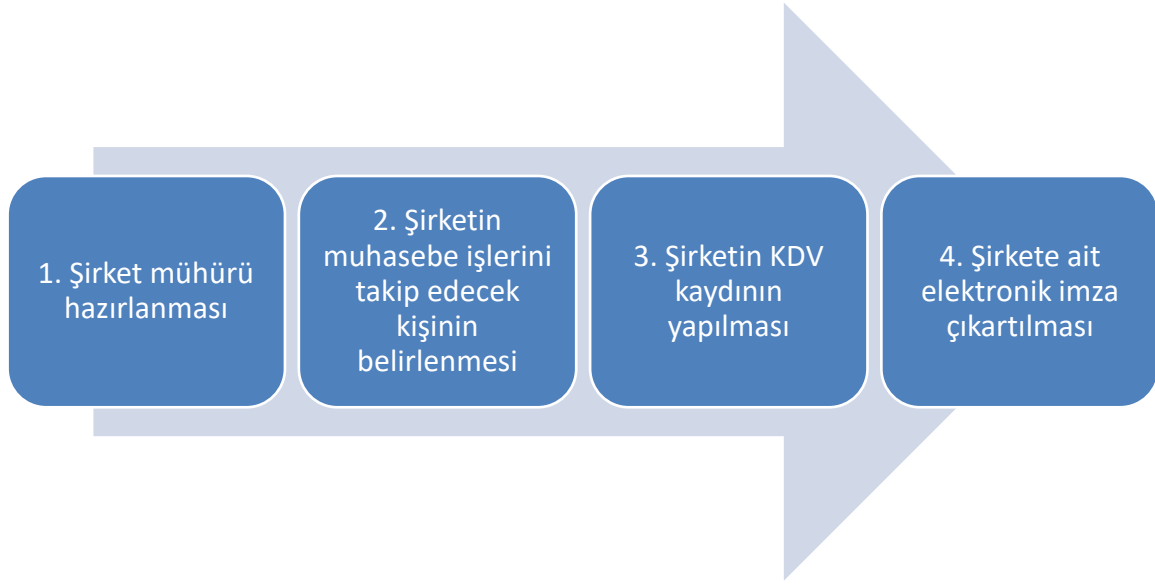
1. Şirket ortakları ve yöneticilerin sigorta işlemlerinin başlatılması

2. Yazar kasa kaydı yapılması ve/veya şirkete ait banka hesabı açılması

3. Şirketin kişisel veri yöneticisi olduğuna dair kaydının yapılması

4. Şirkete ait faturalar hazırlanması

ŞİRKET KURULUŞUNDAN SONRA ATILMASINI ÖNERİLEN ADIMLAR

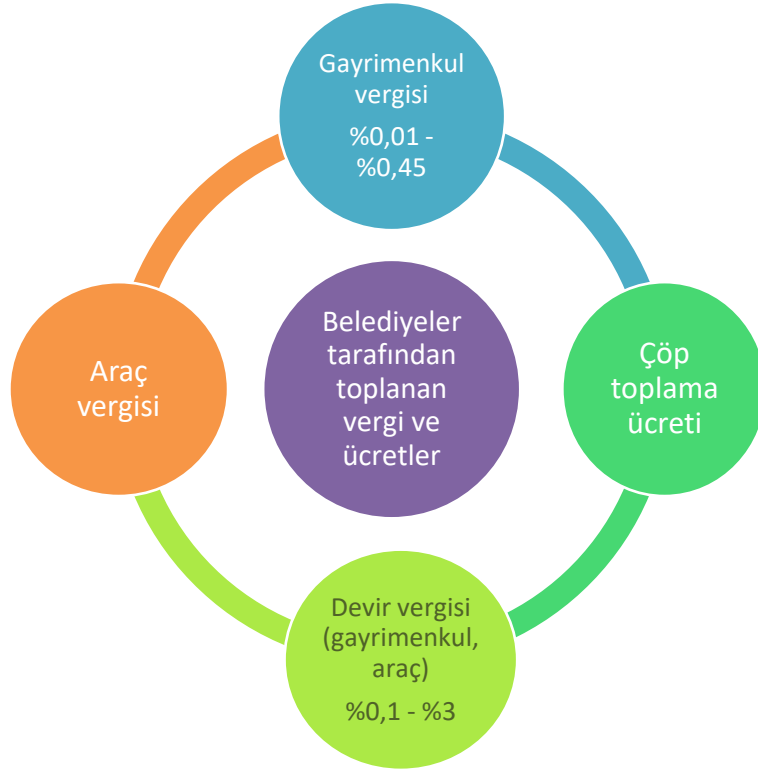
VERGİLER

Örnek:

A. B. adlı Türk vatandaşı 2023 yılında Bulgaristan'da 'C' adlı Limited şirketini kurmuştur. Şirket 2023 yılında 1.000 euro gelir ve 900 euro gider kaydetmiştir.

Not:

Belediyelerin topladıkları nihai vergi ve ücretler, varlıkların değeri, özellikleri, buldukları belediye sınırları vs. gibi unsurlar göz önünde bulundurularak belirlenir.

GÜMRÜK VERGİSİ

Gümrük vergilerine ilişkin Bulgaristan, direkt olarak AB'nin gümrük mevzuatı ve Ortak Gümrük Tarifesi uygulanmaktadır.

AB üyeliğinin ardından Türkiye-AB Gümrük Birliği'nin bir tarafı haline gelen Bulgaristan ile Türkiye arasında Gümrük Birliği kapsamında sanayi ürünlerinin ticaretinde gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Tarım ürünleri içinse AB'nin Türk tarım ürünlerine uyguladığı tercihli vergi oranları uygulanmaktadır.

AB TARİC sisteminden her ürünün AB'ye ithal edilmesi aşamasında aranan şartlar ve belgelere ilişkin mevzuata, gümrük vergilerine ürün GTİP kodu ile arama yapılarak ulaşılmaktadır. İnternet adresi:

http://ec.EUROpa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

ÖTV

Alkol

Tütün Ürünleri

Elektrik ve enerji ürünleri

AMORTİSMAN ORANLARI

Bulgaristan Kurumlar Vergisi Kanununun 55. maddesi gereğince şirket varlıklarının sınıflarına göre yıllık amortisman oranları belirlenmiştir:

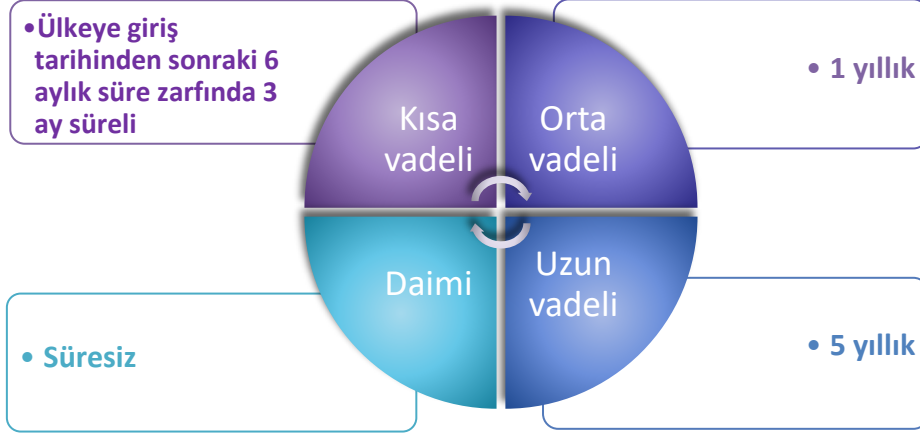
Kategori	Varlık	Yıllık Amortisman Oranı (%)
I	Binalar, ekipman, iletişim aletleri, elektrik enerjisi taşıyıcıları, iletişim hatları	4
II	Makinalar, üretim teçhizatı, tesisler	30-50*
III	Otomobil hariç ulaşım araçları, yol ve uçak pistleri	10
IV	Bilgisayarlar, bilgisayar çevre birimleri, yazılım ve cep telefonları	50
V	Otomobiller	25
VI	Belirli bir süre için kullanılacak varlıklar	0 – 33 1/3
VII	Diğer varlıklar	15

* Yeni yatırımlar kapsamında kullanılmamış makinalar, üretim teçhizatı ve cihazların yıllık amortisman oranı %50'ye kadar çıkabilmektedir.

VİZE TÜRLERİ

OTURMA İZİNLERİ

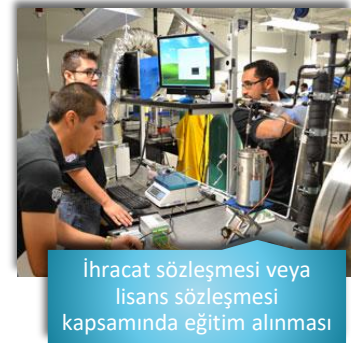
Kısa vadeli ikamet için kısa süreli vize alınması yeterlidir. Bir yabancıнын orta vadeli, uzun vadeli ve daimi ikamet izin başvurusunda bulunabilmesi için öncelikle uzun süreli bir vize temin etmesi gerekmektedir.

ÇALIŞMA İZİNLERİ

Aksi bir durum Bulgar mevzuatında belirtilmediği sürece, Türk vatandaşları Bulgaristan'da ancak çalışma izni aldıktan sonra çalışabilmektedir.

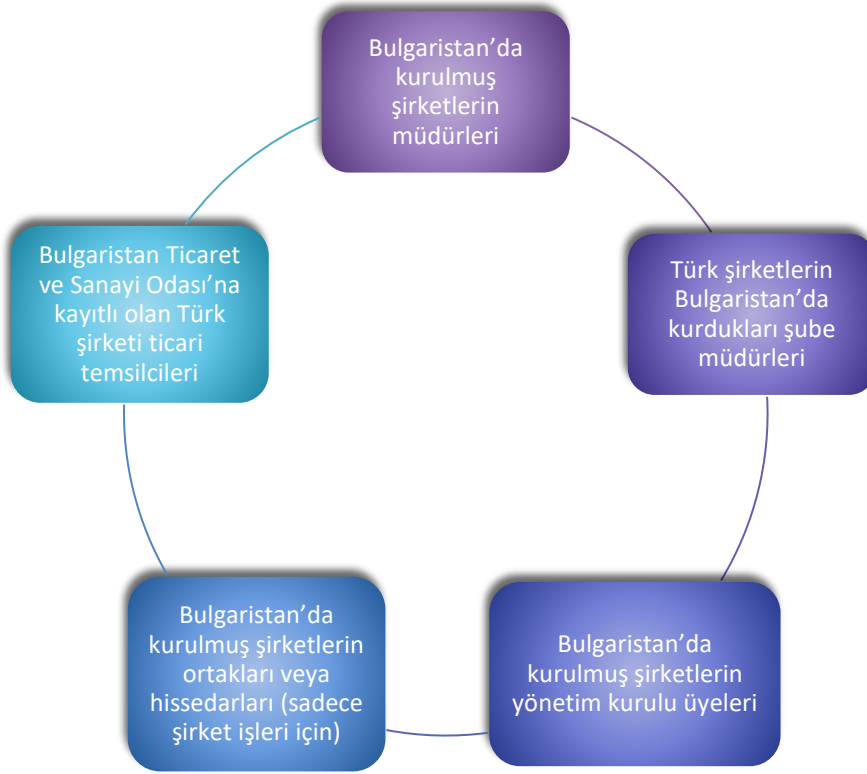
Türkiye'deki işveren tarafından Bulgaristan'a belirli görevleri yerine getirmek için görevlendirilen Türk vatandaşı, hizmeti alan yerel işverenin İstihdam Ajansı'na kaydını yaptırması kaydıyla 12 aylık dönem içinde **3 ay çalışma iznine ihtiyacı olmadan** belirli görevleri yerine getirebilmektedir.

Bulgaristan mevzuatı belirli görevler ile ne kastedmektedir?

Bulgaristan'da bir Türk vatandaşının istihdam edilebilmesi için çalışma izni alması gerekmektedir. Mart 2018'de mevzuatta yapılan ve Mayıs 2018'de yürürlüğe giren bir değişiklik ile yerel işverenin istihdam edeceği üçüncü ülke vatandaşları sayısı istihdam edilen Bulgar ve diğer AB vatandaşları sayısının %10'undan %20'sine (KOBİ'ler için %35'ine) yükseltilmiştir.

Bulgaristan'da çalışma iznine ihtiyacı olmadan çalışma hakkına sahip olan Türk vatandaşları:

Not:

Yukarıda bahsi geçen görevleri icra eden Türk vatandaşlarının çalışma iznine ihtiyacı olmaması oturma iznine de ihtiyacı yoktur anlamına gelmez. Bahse konu Türk vatandaşları Bulgaristan'daki ikametlerini VİZE veya oturma izni aracılığıyla temin etmektedir.

Bulgaristan'da bir Türk vatandaşının istihdam edilmesi için şirkette en az 5 Bulgar veya AB vatandaşının (KOBİ'lerde çalışacak üçüncü ülke vatandaşlarının azami sayısı Bulgar ve AB vatandaşlarının %35'ini geçmemelidir) çalışması gerekmektedir. Buna rağmen bazı istisnai durumlarda bu kural geçerli değildir:

Avrupa Birliği Mavi Kartı

Yüksek nitelikli (üniversite diploması sahibi) Türk vatandaşları

Kurumsal Transfer

Türkiye'deki şirketten Bulgaristan'daki iştirak şirkete çalışan transfer edildiğinde

Görevlendirme

Türkiye'deki şirketin Bulgaristan'da faaliyet gösteren bir Bulgar şirketine hizmet vermek üzere çalışan görevlendirdiğinde

%20 (KOBİ'ler için %35) kuralına rağmen mevsimsel çalışma izni (3 ila 9 ay arası geçerli) alındığında bu kural geçerli değildir. Mevsimsel çalışma izninin geçerli olduğu sektörler:

Tarım

Ormancılık

Balıkçılık

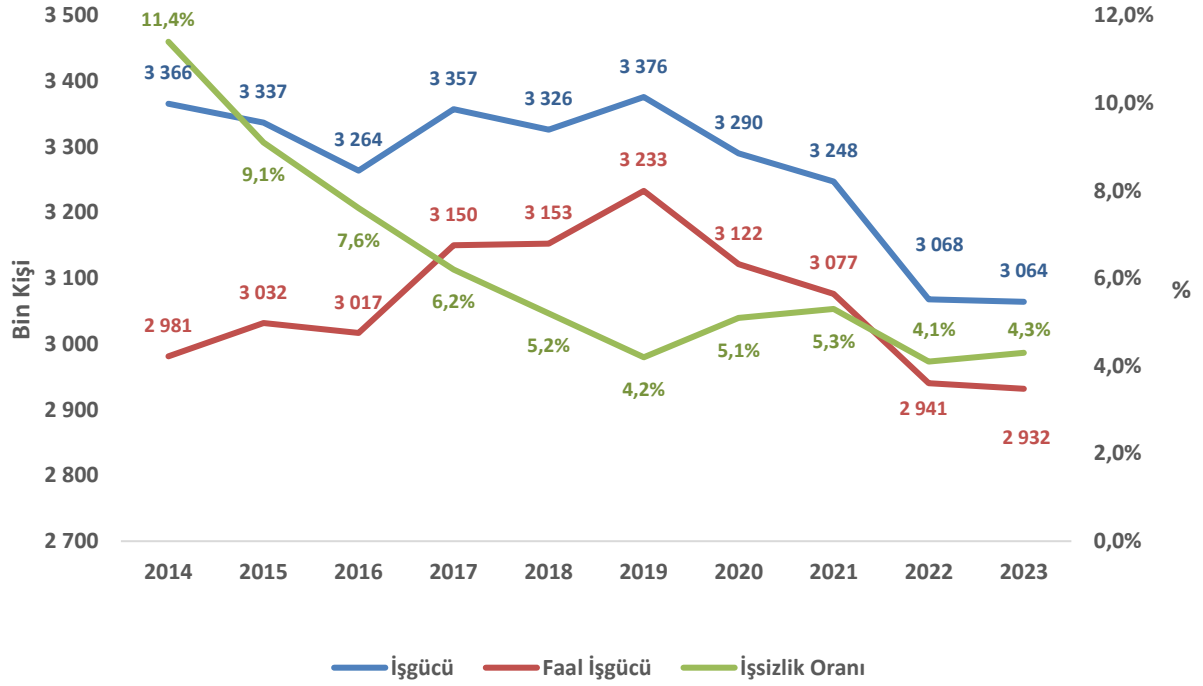
Otelcilik

Restorancılık

Geçerli bir vizesi olan ve Bulgaristan'da en fazla 90 güne kadar mevsimsel bir işte çalışacak Türk vatandaşlarının çalışma iznine ihtiyacı yoktur. Yerel işverenin İstihdam Ajansı'na kaydını yaptırmaması durumunda, Türk vatandaşı **3 ay çalışma iznine ihtiyacı olmadan** mevsimsel bir işte çalışabilmektedir. Mevsimsel çalışma izinleri tarım, ormancılık ve balıkçılık ile otelcilik ve lokantacılık sektörlerinde geçerlidir.

2014-2023 Döneminde Bulgaristan'da İşgücü (Bin Kişi), Faal İşgücü (Bin Kişi) ve İşsizlik Oranları (%)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

ÇALIŞMA SAATLERİ

Mesai süresi:	5 günlük bir iş haftasında, günde 8 saat
Öğle molası süresi:	En az 30 dakika
İş günleri arası dinlenme süresi:	En az 12 saat
İş haftaları arası dinlenme süresi:	En az 48 saat
Dinlenme günleri	Cumartesi ve Pazar
Yıllık ücretli izin	20 iş günü
Gece çalışma saatleri	Saat 22:00'dan saat 06:00'ya kadar
Fazla mesai süresi	Çalışan başına: Yıllık en fazla 150 saat Aylık en fazla 30 saat gündüz vardiyası veya 20 saat gece vardiyası Haftalık en fazla 6 saat gündüz vardiyası veya 4 saat gece vardiyası Günlük en fazla 3 saat gündüz vardiyası veya 2 saat gece vardiyası art arda iki günde
Fazla mesai ücretleri	İş günlerinde – en az % 50 daha fazla Dinlenme günlerinde – en az % 75 daha fazla Resmi tatil günlerinde – en az % 100 daha fazla

AB'YE İHRACATTA BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK ÜS OLMA POTANSİYELİ VE AVANTAJLARI

BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK DAĞITIM ÜSSÜ OLMASI AÇISINDAN SWOT ANALİZİ

Ülkemiz açısından konu ele alındığında, Türkiye'de üretilmiş ürünlerin Avrupa'ya ihracatı çerçevesinde depolama ve nakliye hizmetlerini içeren fiziksel dağıtım süreci büyük önem arz etmektedir. Dağıtım lojistiği bağlamında Avrupa'da dağıtım merkezi kurma ihtiyacında olan Türk firmalarına Bulgaristan'ın sunduğu cazip imkanlar seti aşağıda yer alan SWOT analizi çerçevesinde değerlendirilmektedir:

GÜÇLÜ YÖNLERİ

- Bulgaristan, AB üyesidir:
 - Türkiye ile Gümrük Birliği sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinden muafiyet, tarımsal ürünlerde ise tercihli vergi oranları sağlamaktadır;
 - Mal, hizmetler, sermaye ve insanların serbest dolaşım hakkı mevcut olup, bu durum Bulgaristan'dan AB'ye ihracatta hem hız hem maliyetler konusunda avantaj sağlamaktadır.
- Bulgaristan'ın konumu stratejik öneme sahiptir:
 - Balkanlar'ın merkezinde yer alan ve beş Pan-Avrupa koridorunun üzerinden geçtiği Bulgaristan, lojistik açısından önemli bir noktadır;
 - Bölgeledeki büyük ve önemli pazarlara yakındır.
- Bulgaristan ile Türkiye'nin coğrafi yakınlığı:
 - Bulgaristan, Türk şirketlerinin ürünlerinin AB pazarlarına girişinde «köprü» veya «giriş kapısı» rolü oynamaktadır;
 - Türkiye'nin Avrupa ülkeleriyle yaptığı ticaretin karayolu ile taşınan kısmının büyük bir bölümü Bulgaristan üzerinden yapılmaktadır;
 - İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi Türkiye'nin üretim merkezlerine çok yakındır.
- Denize açılması ve Tuna nehrinin ülkenin Kuzey sınırının büyük bir kısmını oluşturması su ulaştırıcılığı açısından elverişli koşullar yaratmaktadır;
- Ülke, multimodal ulaştırma imkanlarından faydalanmayı mümkün kılan bir konuma ve altyapıya sahiptir;
- Son yıllarda vuku bulan küresel ve bölgesel krizler sebebiyle tedarik zincirlerinde kırılmalar yaşanmış, taşımacılık güzergahları değişmiştir. Bu kapsamda Bulgaristan üzerinden yapılan karayolu taşımalarında bir artış görülmüş ve ülkenin önemi daha da artmıştır;
- 2022 yılında Bulgaristan'da ulaştırma, lojistik ve posta sektöründe ciro 14 milyon euro olarak gerçekleşmiş, 162 bin kişi sektörde istihdam edilmiş ve 23 bin firma sektörde faaliyet göstermiştir;
- Bulgar Levası EURO'ya 1,95583 kurundan endekslidir;
- Ülkenin dört ana havaalanı, iki ana deniz limanı ve Tuna nehri üzerinde çok sayıda limanı bulunmaktadır;
- Avrupa Birliği'nde Macaristan'dan sonra en düşük kurumlar vergisi Bulgaristan'dadır: % 10. Gelir vergisi de % 10 düzeyindedir;

T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

- Depo, lojistik ve ofis alanlarında kira bedelleri bölgenin ortalama kira seviyesindedir;
- Bulgaristan'da işgücü maliyeti, Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri arasında en düşüklerindedir, çalışma kalitesi/maliyet oranı oldukça caziptir;
- Mobil internet hızı bakımından dünyada sekizinci, Güney Doğu Avrupa'da birincidir, sabit genişbant internet hızına göre ise dünyada 66'ncı sıradadır;
- Ülke, iş süreçlerinde süreklilik sağlayan güvenilir bir bilgi teknolojileri altyapısına sahiptir;
- Çalışabilecek yaşta (25-64) olan nüfusun yarısından fazlası en az bir yabancı dil bilmektedir, %87'si ise lise ve üstü eğitim düzeyindedir. Birden fazla dilin konuşulduğu AB ülkelerine çok dilde hizmet verilebilmektedir;
- Son yıllarda birçok yabancı şirket Bulgaristan'ı outsourcing (dış kaynak kullanımı) destinasyonu olarak seçmektedir.

ZAYIF YÖNLERİ

- Ulaştırma altyapısının göreceli olarak eski ve yetersiz olması ve bu konudaki geliştirme faaliyetlerinin kısıtlı kalması;
- Düşük emek verimliliği;
- Genç nüfusun Avrupa ülkelerine göç etmesi;
- Yolsuzluk, bürokratik verimsizlik, yargıda sıkıntılar, siyasi istikrarsızlık;
- Finansman sıkıntısı;
- AR-GE faaliyetlerinin kısıtlı kalması.

FIRSATLAR

- Bulgaristan, AB üyesidir:
 - AB fonlarından ulaştırma sektörüne finansman imkanı bulunmaktadır, 2021-2027 program döneminde Bulgaristan ulaştırma altyapısının iyileştirilmesi için 1,62 milyar euro büyüklüğünde bir finansman öngörülmektedir;
 - Bulgaristan'da kurulan Türk şirketleri AB fonlarından yararlanabilmektedir;
 - AB üyeliğinin Bulgaristan ihracatı açısından oldukça elverişli koşullar getirdiği görülmektedir. Bulgaristan, AB üyeliği döneminde Birliğe olan ihracatını %276 oranında artırmış, ülkenin Birlikten olan ithalatı ise %153 oranında artmıştır. Bu gelişme neticesinde, üyelik öncesinde 2 milyar euro açık verdiği ikili ticarete 2023 yılında Bulgaristan, AB ile olan dış ticaret dengesini yaklaşık 4,2 milyar euroluk fazlaya dönüştürebilmiştir.
- Bölge ekonomilerinin artan lojistik ihtiyaçları sektörün uzun vadeli gelişimine ivme sağlayacaktır.

TEHDİTLER

- Ulaştırma altyapısı iyileştirilmediği sürece sunulan hizmetlerin kalitesinde düşüş yaşanabilecek ve bölgede artan lojistik hizmeti talebine cevap verilememesi nedeniyle ülkenin lojistikte rekabet gücü azalacaktır;
- Küresel ve bölgesel krizler.

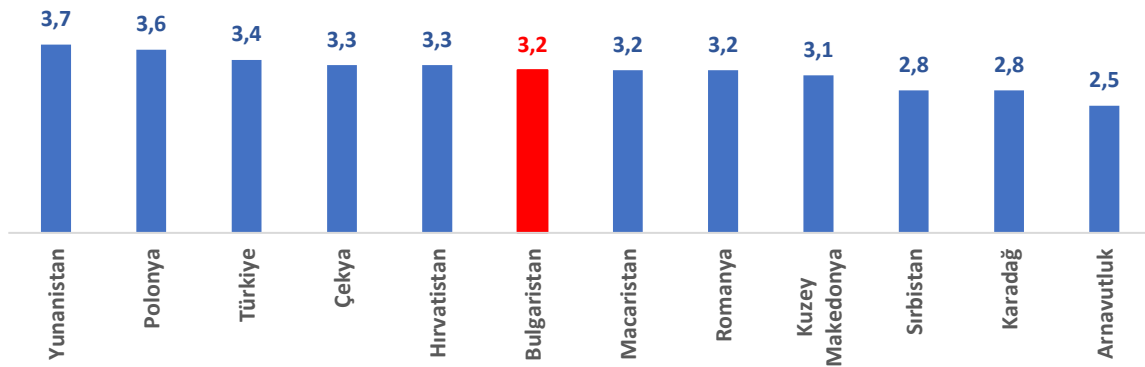
BULGARİSTAN'IN LOJİSTİK ÜS POTANSİYELİNE İLİŞKİN BAZI SOMUT GÖSTERGELER

Dünya Bankası'nın Lojistik Performans Endeksi

Dünya Bankası'nın 2023 Lojistik Performans Endeksi sıralamasına göre Bulgaristan 139 ülke arasında 51'inci sırada yer almaktadır. Endekse göre Bulgaristan'ın göreceli olarak güçlü yönü kısa teslimat süreleridir. Göreceli olarak en zayıf yönleri ise uluslararası taşımacılık, gümrük işlemleri ve altyapıdır.

(<https://lpi.worldbank.org/international/scorecard/radar/C/BGR/2023>)

Seçilmiş Bazı Orta ve Doğu Avrupa Ülkelerinin 2023 Lojistik Performans Endeksleri

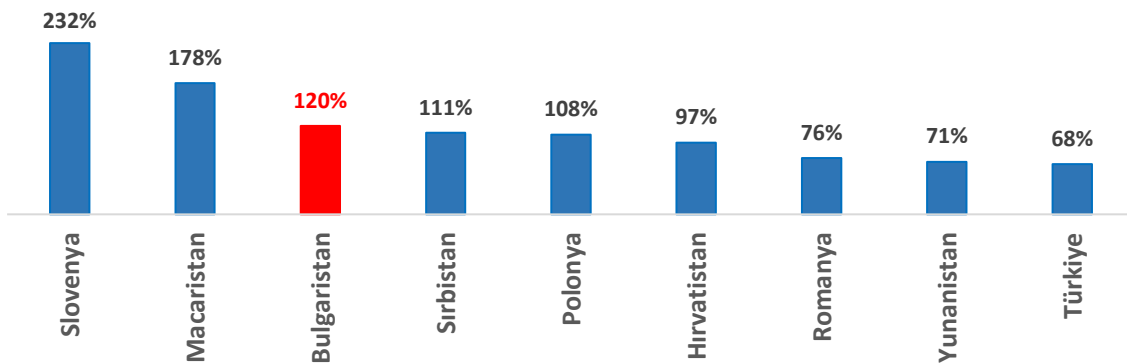

Kaynak: Dünya Bankası

Bulgaristan'ın Dış Açıklık Endeksi

Bulgaristan, bölge ülkelerine göre göreceli olarak dışa daha açık bir ekonomiye sahiptir. Aşağıda yer alan şekil bunu teyit eder niteliktedir. Dış Ticaret Hacmi/GSYİH oranı %120 olan Bulgaristan'ın dış ticaret hacmi GSYİH'sını aşmaktadır. Bu gösterge, yabancı yatırımcılar/dış ticaret yapanlar tarafından Bulgaristan'ın lojistik üs olarak tercih edildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

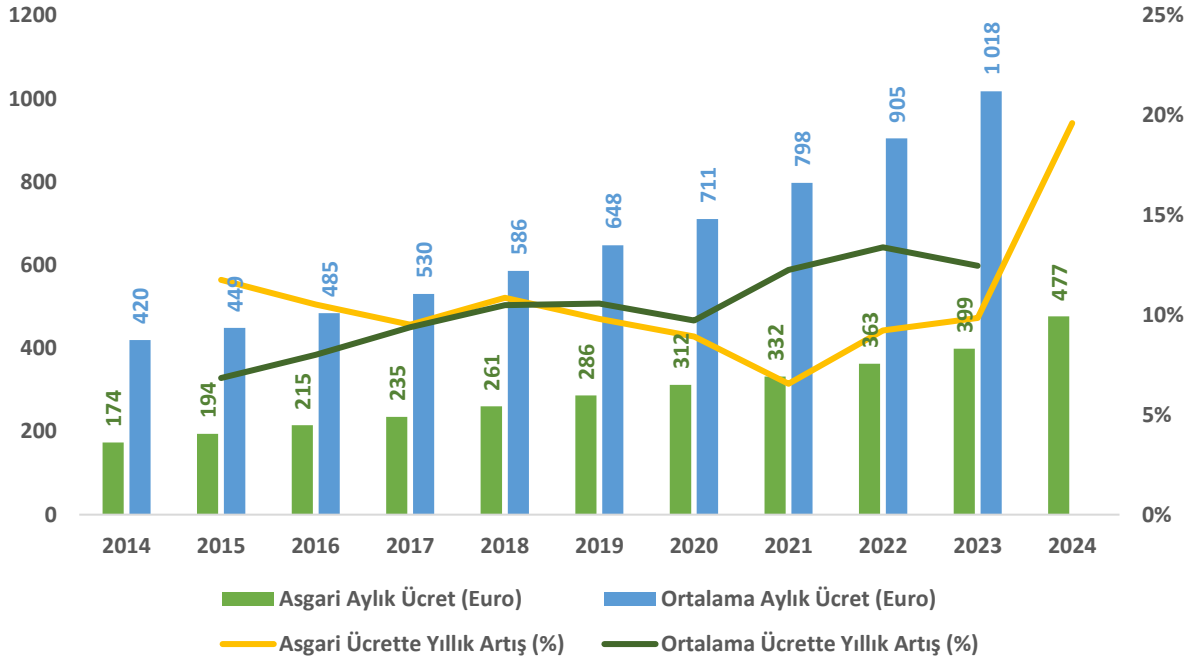
Seçilmiş Bazı Orta ve Doğu Avrupa Ülkelerinin 2022 Dış Ticaret Hacmi/GSYİH Oranları (%)

Kaynak: Dünya Bankası

BULGARİSTAN'DA İŞ YAPMA MALİYETLERİ

Yıllar İtibariyle Bulgaristan'da Ortalama ve Asgari Aylık Ücretler

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

Aşağıda yer alan tablodan da görüleceği üzere Bulgaristan birçok faktörde göreceli olarak yüksek rekabet gücüne sahiptir.

Bazı Avrupa Ülkeleri Lojistik Sektörlerinde İş Yapma Maliyetleri

Maliyet \ Ülke	Bulgaristan	Romanya	Polonya	Çekya	Macaristan
Doğal Gaz* (Euro/ kWh)	0,0451	0,0538	0,0847	0,0683	0,0746
Elektrik* (Euro/ kWh)	0,1358	0,1560	0,1380	0,1786	0,2608
Dizel (Euro/l)	1,37	1,48	1,56	1,54	1,58
Benzin 95 (Euro/l)	1,37	1,50	1,56	1,61	1,61
Kurumlar Vergisi (%)	10	16	19	21	9
Gelir Vergisi (%)	10	10	32	23	15
Lojistik/Dağıtım Alanı Yıllık Kiraları (Euro/m ²)	65	56	63	93	71
Ofis Kiraları (Euro/m ²)	16	22	24	28,5	25
Sektörde Ortalama Ücretler (Euro/Saat)	7,1	9,9	11,2	12	10,2

Kaynak: Eurostat, Cushman&Wakefield, Deloitte, <https://www.tolls.eu/fuel-prices>

*2023 yılının ikinci yarısında şirketlerin kullandığı enerjinin vergi hariç fiyatı

T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Bölge ülkelerine göre göreceli olarak maliyetlerin düşük olması ülkenin AB üyeliği ve stratejik konumu ile birleşince Bulgaristan, Türk ihracatçılarına ürettikleri ürünleri Avrupa'ya ihracatlarında lojistik açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Maliyetlerin düşürülmesi, ulaştırma sürelerinin kısaltılması, KDV uygulamalarında kolaylıklar, gönderilerin daha iyi planlanması Bulgaristan'ın lojistik üs olarak kullanılmasından doğacak en önemli sonuçlardır.

BULGARİSTAN'DA ALTYAPI

Altyapının eski ve yetersiz olması ulaştırma sektörünün en büyük zaaf noktasıdır ve halihazırda artan ulaştırma ihtiyaçlarını zor karşılayacak durumdadır. Konumundan dolayı ticari anlamda bölgede "köprü" görevini üstlenmesine rağmen, altyapısını yenilemediği ve geliştirmedeği durumda yük taşımacılığı sektörü tarafından komşu ülkeler lehine kolayca devre dışı bırakılabilecektir. Bu nedenle Bulgaristan, AB fonlarından da yararlanarak, ulaşım altyapısını yenileme ve genişletme çalışmalarını sürdürmektedir.

KARAYOLU ULAŞTIRMASI

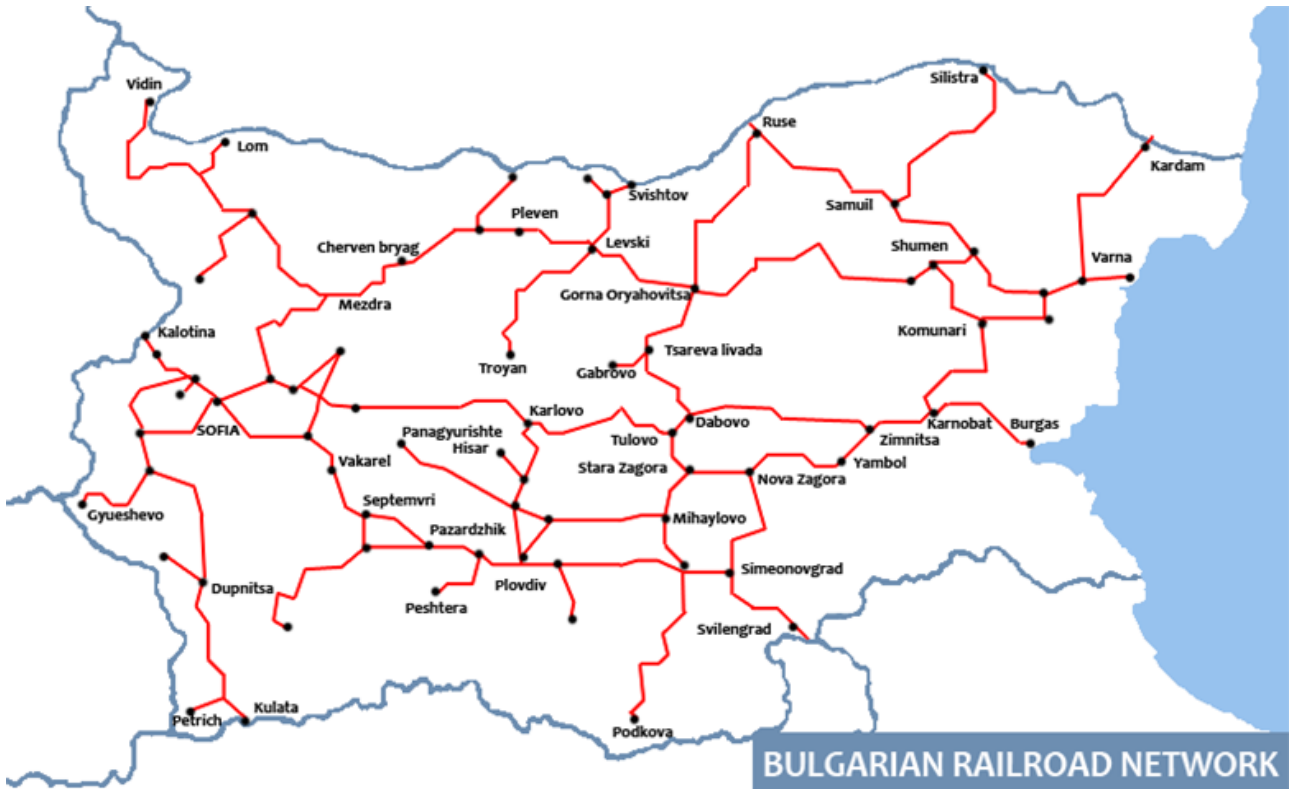
Bulgaristan genelinde kuzeyden güneye dört, doğudan batıya üç ana karayolu şebekesi bulunmaktadır. Bulgaristan Yol Altyapısı Ajansı verilerine göre Bulgaristan karayollarının toplam uzunluğu yaklaşık 20 bin km olup bunun sadece 825 km'si otobandır. Bulgaristan'ı IV, VII, VIII, IX and X no'lu Pan-Avrupa Transit Koridorları kat etmektedir. Bir diğer ifadeyle, Avrupa'nın toplam 10 ana ulaşım arterlerinden beşinin Bulgaristan üzerinde kesiştiği görülmektedir.

DEMİRYOLU ULAŞTIRMASI

Bulgaristan'ın demiryolu ağı bütün ülke üzerine yayılmış olup oldukça kapsayıcıdır. Ağın büyük bir kısmının elektrifikasyonu yapılmıştır. Mevcut ulaştırma hizmeti talebinden daha büyük talebi karşılayabilecek kapasitede olan ağın durumu geciken tadilatlar nedeniyle kötüdür. Bu nedenle trenlerin azami hız sınırı düşük, seyahat süreleri uzun, konfor düşük, işletme maliyetleri yüksektir. Güvenlik, haberleşme ve güç kaynağı sistemleri hem teknolojik hem fiziksel anlamda eskidir. Bu nedenlerle demiryolu üzerinden gerçekleşen hizmetin kalitesi düşüktür. Ancak son yıllarda, AB fonlarının da desteği ile demiryolu altyapısında bazı önemli hatlar üzerinde modernizasyon işleri yapılmaktadır. Dolayısıyla ülke demiryolu altyapısının uzun vadede potansiyel vadeden bir yapıya kavuşturulacağı değerlendirilmektedir.

Bulgaristan Demiryolu Haritası

Ulusal Demiryolu Altyapısı Şirketi (NRIC) verilerine göre 2022 yılı sonunda ülkenin demiryolu uzunluğu, 6.293 kilometresi raylar arası 1.435 mm normal mesafeli yollar olmak üzere toplam 6.446 kilometredir. 186 tünel, 995 köprü ve 757 demiryolu geçidi demiryolu altyapısına dahildir.

LİMANLAR

Su taşımacılığı, enerji tasarrufu sağlayan ve çevre dostu bir taşımacılık türüdür. Diğer taraftan limanlar, bir kaç ulaşım kanalı arasında bağlantı sağlayan noktalardır. Bu nitelikleriyle limanların ülke ulaştırma ve lojistik sektörü üzerinde, bunun da ötesinde, ulusal ekonomi üzerinde büyük etkisi bulunmaktadır. Bulgaristan'ın ithalatının yaklaşık yarısı limanlar üzerinden yapılmaktadır. Bulgaristan limanlarının her faaliyet alanına hizmet sunmasına rağmen burada işlem gören yükler genellikle petrol sanayi, metal işleme sanayi, enerji, inşaat,

T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

tarım, kimya sanayi, hafif sanayi, eğlence ve turizm sektörleri çerçevesinde taşınan yüklerdir. Limanlar intermodal terminallerinin konumlanması, Avrupa ulaştırma koridorları üzerinde olacak modern lojistik merkezlerinin kurulması bakımından önemli merkezlerdir. Bulgaristan'ın Karadeniz'de Burgaz ve Varna kentlerinde önemli limanları bulunmaktadır.

Bulgaristan'ın Karadeniz'de Burgaz (<https://port-burgas.bg/> ve <https://navbul-portburgas.com/?lang=en>) ve Varna (<http://www.port-varna.bg/index.php?l=1&m=1&p=1>) kentlerinde önemli limanları bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Tuna nehri, Avrupa kıtasında jeopolitik ve ekonomik öneme sahiptir. Ruse, Vidin, Nikopol, Tutrakan, Silistra, Sviştov, Oryahovo, Lom Bulgaristan'ın Tuna nehri üzerindeki limanlarıdır. Bunlardan Ruse limanı (<http://www.port-ruse-bg.com/en/port-ruse>) en büyüğüdür.

HAVAYOLU ULAŞTIRMASI

Bulgaristan, gelişmiş bir havacılık sektörüne sahiptir ve bu alanda modern hizmet sunacak bir altyapıya sahiptir. Bulgaristan'da Sofya (<https://sofia-airport.eu/en/>), Burgaz (<https://burgas-airport.bg/en/node>), Filibe (<https://www.plovdivairport.com/en>), Varna (<https://varna-airport.bg/en/node>) ve Yukarı Rahova (Gorna Oryahovitsa) (<http://www.gornaoryahovitsa-airport.bg/index-en.htm>) havalimanları hizmet vermektedir. Sofya Havalimanı ülkedeki en büyük liman olup, uluslararası taşımacılığın büyük bir kısmı buradan sağlanmaktadır. Varna ve Burgaz havalimanlarından ise daha çok turist taşımacılığına yönelik charter seferleri yapılmaktadır. Yukarı Rahova (Gorna Oryahovitsa) Havalimanı'ndan sadece charter ve özel uçuşlar yapılmaktadır.

SERBEST BÖLGELER

Ülkede her biri önemli ulaşım rotaları üzerinde kurulu 6 serbest bölge bulunmaktadır. Yabancı sermayeli şirketler, bu bölgelerde Bulgar şirketleriyle aynı yatırım fırsatlarına sahiptir. Burada yasal olan her çeşit ekonomik faaliyete izin verilmektedir. Bölgelerdeki imkanlar, kolaylıklar ve hizmetler depolama, paketleme, markalama dağıtım, re-eksport v.b. genel ticari faaliyetler için elverişli ve uygundur. Serbest bölgeler yalnızca belirli şartlarda üretim faaliyetleri için uygundur. Serbest bölgelerin yasal statüsü Anonim Şirket'tir, arsa ve altyapıları devlete aittir.

Serbest bölgelerde genellikle AB dışından ithal edilen ürünler, KDV ve gümrük vergisi alınmadan muhafaza edilmektedir. Bu ürünler üçüncü ülkelere (AB dışı) ihraç edileceği zaman KDV ve gümrük vergisinden muaftır. Gümrük vergisi ve KDV sadece Bulgaristan ve AB'ne satılan ürünler için alınmaktadır.

SANAYİ BÖLGELERİ

Bulgaristan'daki sanayi bölgeleri, üretim, depolama, lojistik ve diğer faaliyetler için oldukça çekici koşulları uygun fiyatlara sunmaktadır. Yatırım projeleri devlet, belediyeler ve çeşitli yerel ve yabancı ticaret ve sanayi odaları tarafından desteklenmektedir. Devlet, sanayi bölgeleri ve teknoloji parkları kurulumunu ve doğrudan yabancı yatırım akışını desteklemek amacıyla

T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Ulusal Sanayi Bölgeleri Şirketi'ni (<http://nciz.bg/>) kurmuştur. Bu şirketin yönetimi altındaki projeler çerçevesinde Rusçuk, Vidin, Svilengrad ve Varna'da olmak üzere toplam dört faal bölge mevcuttur. Yakında faaliyete geçen sanayi bölgeleri; Bojurişte Ekonomi Bölgesi (Sofya'nın biraz dışında) ve Burgaz Sanayi ve Lojistik Parkı. Yapım aşamasında olan sanayi bölgeleri; Varna, Karlıova (Filibe yakınlarında) ve Teliş (Plevne yakınlarında). Bu bölgelere yatırım yapan yatırımcılara, üretim, depolama veya lojistik amaçlı Sanayi Bölgeleri Ulusal Şirketi'nin sahip olduğu stratejik alanlara sıfırdan yatırım imkanları, uygun altyapı vb. gibi bazı fırsatlar sunulmaktadır.

Bahse değer bir diğer sanayi bölgesi de merkezi Filibe'de bulunan Trakya Ekonomi Bölgesi'dir (<http://invest.plovdiv.bg/en/content/trakia-industrial-zone/>). 22 yıl önce Bulgaristan'ın Filibe bölgesinde kurulan Trakya Ekonomi Bölgesi (TEB), günümüze kadar 1,5 milyar euro yatırım çekmiş olup, halihazırda 140 şirkete ve 30 bin çalışana ev sahipliği yapmaktadır. Bölgenin toplam büyüklüğü 10 700 000 m²'dir. Bölge, 9 belediye ve 2 kümelenmenin de katılımıyla kamu-özel işbirliği olarak hayata geçmiştir ve Bulgaristan'ın en büyük ekonomik kümelenmesidir.

Sofia Tech Park'ın Bulgaristan Bilim Akademisi ile güçlerini birleştirerek, yüksek düzeyde AR-GE ve uluslararası ve yerel iş dünyası için yüksek teknoloji inkübatörü olması beklenmektedir.

İNTERMODAL TERMİNALLER

İntermodal terminaller, karayolu, demiryolu ve su taşımacılığının imkanlarını birleştiren ulaştırma üsleridir. Bundan dolayı kilit rol oynayan merkezlerde kurulmaktadır. Söz konusu terminaller, iyi lojistik bağlantılarının sağlanması amacıyla yoğun yük akımı meydana getirmektedir. Son yıllarda intermodal taşımacılık Avrupa ve Bulgaristan'ın ulusal politikalarının önceliğidir. Ülkenin birçok yerinde konumlanacak geniş bir intermodal terminal ağının oluşturulması hedef olarak belirlenmiştir.

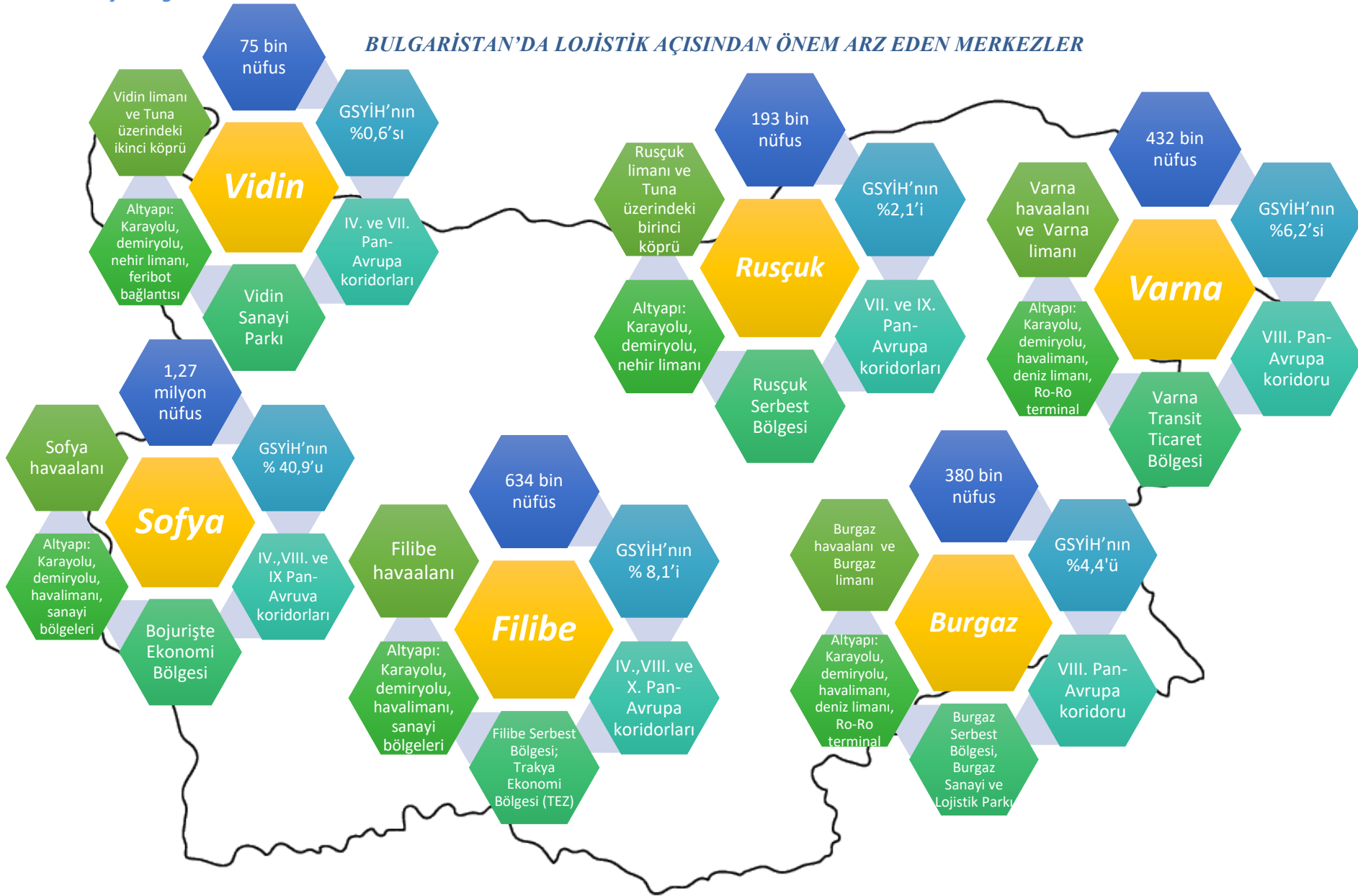
Faaliyette Olan İntermodal Terminaller

	İntermodal Terminal	Sahibi	Ulaşım Türü	Aşama
1	Filibe	Ulusal Demiryolu Altyapı Şirketi (NRIC) - kamu	Karayolu, demiryolu	İmtiyaz olarak verilmiştir
2	Stara Zagora	Metalimpex - özel	Karayolu, demiryolu	Faal
3	Dragoman	NRIC - kamu	Karayolu, demiryolu	Faal
4	Burgaz, Dolno Ezerovo	Despred - özel	Karayolu, demiryolu, denizyolu	Faal

Kaynak: 2030 Yılına Kadar Bulgaristan'da Kombine Taşımacılığın Gelişimine İlişkin Ulusal Plan

Yapımı öngörülen intermodal terminallerinden Rusçuk'ta inşa edilecek olanın projesinin finansmanı "Ulusal Toparlanma ve İstikrar Planı" kapsamında onaylanmıştır. Öte yandan, 2021-2027 dönemi "Ulaşım Bağlantıları" programı çerçevesinde sağlanacak finansman ile Ulusal Demiryolu Altyapı Şirketi sonraki intermodal terminallerini Sofya, Vidin, Yukarı Rahova, Varna ve Burgaz'da inşa etmeyi planlamaktadır.

BULGARİSTAN'DA LOJİSTİK AÇISINDAN ÖNEM ARZ EDEN MERKEZLER

BULGARİSTAN'DA PERAKENDE SEKTÖRÜ

SOFYA'DAKİ AVM'LER

Paradise Center

- Ticari alan büyüklüğü: 80 000 m²; Açılış tarihi: Mart 2013
- <http://paradise-center.com/en/page/contacts>

Serdika Center

- Ticari alan büyüklüğü: 51 000 m²; Açılış tarihi: Mart 2010
- <http://serdikacenter.bg/about/10>

The Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 66 000 m²; Açılış tarihi: Nisan 2010
- <http://themall.bg/en/contacts/>

Sofia Ring Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 70 000 m²; Açılış tarihi: Kasım 2014
- <https://sofiaring.bg/en/contact/>

Bulgaria Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 34 000 m²; Açılış tarihi: Aralık 2012
- https://www.bulgariamall.bg/view_page.php?lng=en&p=contact

Park Center Sofia

- Ticari alan büyüklüğü: 23 000 m²; Açılış tarihi: Mayıs 2006
- <https://www.parkcenter.bg/contact?lang=2>

Mall of Sofia

- Ticari alan büyüklüğü: 22 000 m²; Açılış tarihi: Haziran 2006
- <https://mallofsofia.bg/en/about-us/>

SkyCity Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 15 100 m²; Açılış tarihi: Eylül 2006
- <https://skycitycenter.com/contacts/>

Mega Mall Sofia

- Ticari alan büyüklüğü: 24 000 m²; Açılış tarihi: Eylül 2014
- <https://megamallsofia.bg/en/page/contacts>

DİĞER BÜYÜK ŞEHİRLERDE BAZI AVM'LER

Plovdiv Plaza Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 36 000 m²; Açılış tarihi: 2018
- <https://en.plovdivplaza.bg/contacts/>

Mall Plovdiv

- Ticari alan büyüklüğü: 22 000 m²; Açılış tarihi: 2009
- <https://mallplovdiv.bg/en/kontakt/>

Mall Markovo Tepe

- Ticari alan büyüklüğü: 20 500 m²; Açılış tarihi: Ekim 2016
- <https://markovotepemall.bg/en/contacts/>

Mall Galeria Burgas

- Ticari alan büyüklüğü: 35 000 m²; Açılış tarihi: Mayıs 2012
- <http://galleriamburgas.bg/?go=contact>

Burgas Plaza Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 27 000 m²; Açılış tarihi: Nisan 2009
- <http://www.burgasplaza.bg/>

Grand Mall Varna

- Ticari alan büyüklüğü: 55 000 m²; Açılış tarihi: Mayıs 2010
- http://www.grandmall-varna.com/en/contacts_l.c

Delta Planet Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 40 000 m²; Açılış tarihi: Kasım 2019
- <https://deltaplanet.bg/en/>

Varna Mall

- Ticari alan büyüklüğü: 33 000 m²; Açılış tarihi: 2008
- <https://www.varnamall.bg/en/about/index.html>

BULGARİSTAN'DA AVM'LER İLE POPÜLER BULVAR VE SOKAKLARDA ORTALAMA KİRA FİYATLARI

SOFYA

- AVM: 43 €/m²
- BULVAR/SOKAK: 56 €/m²

FİLİBE

- AVM: 30 €/m²
- BULVAR/SOKAK: 26 €/m²

VARNA

- AVM: 29 €/m²
- BULVAR/SOKAK: 24 €/m²

BURGAZ

- AVM: 28 €/m²
- BULVAR/SOKAK: 23 €/m²

Kaynak: Colliers

SOFYA'NIN SEMTLERİNDEKİ KÜÇÜK MAĞAZA (50-150 m²) KİRA FİYATLARI

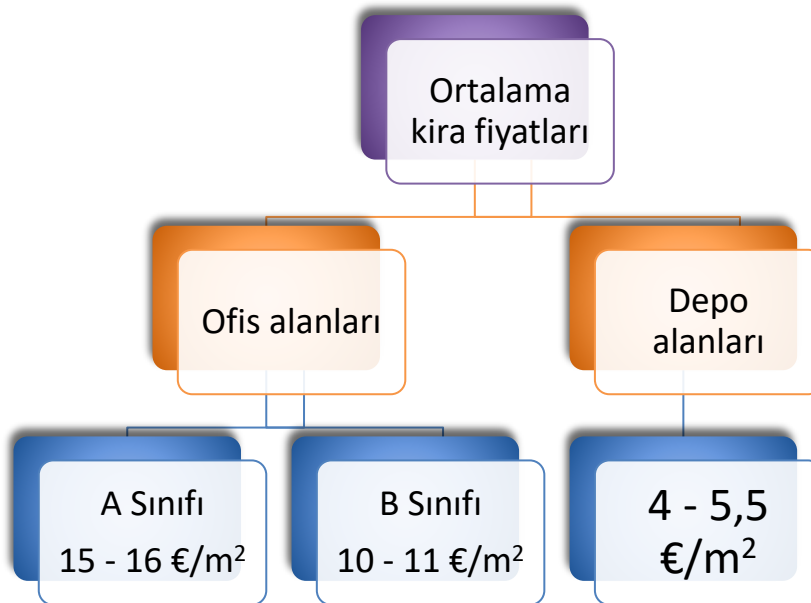

Kaynak: imot.bg

Not:

Yukarıda verilen ticari alan kiralama fiyatları, dükkânın konumu, şekli, cepheye bakan kısım büyüklüğü vs. gibi unsurlara göre değişmektedir.

BULGARİSTAN'DA OFİS VE DEPO ORTALAMA KİRA FİYATLARI

Kaynak: Colliers

YIL İÇİNDE AÇILAN FUARLAR VE FUAR ORGANİZATÖRLERİ

Bulgaristan'da Düzenlenen Önemli Fuarlar

Sıra	Fuarın Adı	Fuarın düzenlendiği şehir	Fuarın düzenlendiği sektör	Organizatörün adı	Web
1.	SIHRE (Şubat)	Sofya	Otel, lokanta, catering ve SPA ekipmanı	Inter Expo Center	https://sihre.bg/index.php/en/
2.	Agra (Şubat)	Filibe	Tarım	Uluslararası Plovdiv Fuarı	https://www.fair.bg/en/event/2024/agra-2024
3.	Foodtech (Şubat)	Filibe	Gıda, içecek sektörü makina ve teknolojileri	Uluslararası Plovdiv Fuarı	https://www.fair.bg/en/event/2024/foodtech-2024
4.	Exomebel (Mart)	Sofya	Mobilya	Inter Expo Center	https://furnitureexpo.bg/index.php/en/
5.	Holiday Spa&Expo (Mart)	Sofya	Turizm	Prim Expo/Inter Expo Center	https://holidayfair-sofia.com/en/
6.	Architectural Building Week (Mart-Nisan)	Sofya	İnşaat	Inter Expo Center	https://buildingweek.bg/index.php/en/
7.	Technomebel (Mart-Nisan)	Sofya	Mobilya üretimi	Inter Expo Center	https://technomebel.bg/index.php/en/
8.	Bulmedica, Buldental, Derma&Aesthetics (Mayıs)	Sofya	Tıp, diş ve cilt sağlığı, güzellik	Inter Expo Center	https://bulmedica.bg/en/
9.	International Technical Fair (Eylül-Ekim)	Filibe	Yatırım malları ile teknolojiyi konu alan fuarın kapsadığı başlıca sektörler: <ul style="list-style-type: none">• Bilgi ve dijital teknolojiler• Elektrik/elektronik• Oto servis ekipmanları ve taşımacılık• Makina• Otomasyon ve robotlar• İnşaat• Enerji mühendisliği, çevre, su yönetimi• Kimya sanayi• Otomotiv sanayi• İş süreçlerine ilişkin hizmetler	Uluslararası Plovdiv Fuarı	https://fair.bg/en/event/2023/international-technical-fair-2023
10.	Machtech&Innotech Expo (Ekim)	Sofya	Metal işleme makina ve teknolojileri	Inter Expo Center	https://machtech.bg/index.php/en/
11.	Medicus, Dento, Galenia (Ekim)	Filibe	Tıp, diş sağlığı, eczacılık	Uluslararası Plovdiv Fuarı	https://www.fair.bg/en/event/2024/medicus-dento-galenia-2024
12.	Interfood & Drink (Kasım)	Sofya	Yiyecek, içecek, ambalaj, makine ve teknolojisi	Inter Expo Center	https://food-exhibitions.bg/index.php/en/

Bulgaristan'da Belli Başlı Fuar Organizatörleri

Inter Expo Center: 147, Tzarigradsko shosse, 1784 Sofia Tel.: (+359 2) 965 52 31 Web: http://en.iec.bg/	PLOVDIV/FILIBE – Uluslararası Fuarı 37, Tzar Boris III - Obedinitel Blv., 4003 Plovdiv Tel: (+359) 32 902 242 E-mail: fairinfo@fair.bg Web: https://www.fair.bg/en
---	--

BELLİ BAŞLI EKONOMİK VE TİCARİ KURULUŞLAR, PORTALLER, RESMİ KURUMLAR

BELLİ BAŞLI KURULUŞLAR

KOBİ Geliştirme Ajansı (Bulgarian Small and Medium Enterprises Promotion Agency)

Ekonomi Bakanlığı'na bağlı ve küçük, orta büyüklükteki işletmeleri destekleyen ve ticareti geliştirme ajansı olarak faaliyette bulunan bir kuruluştur.

2-4, Lege Str.

Sofia 1000

Tel: +(359) 2 940 79 40

Faks: +(359) 2 940 79 93

E-mail: office@sme.government.bg

Web: www.sme.government.bg

Bulgaristan Yatırımlar Ajansı (Invest Bulgaria Agency)

Ekonomi Bakanlığı'na bağlı, büyük yabancı yatırımların teşviki ve devletle ilişkilerine destek veren bir ajanstır.

3, Vrabcha Street, Fl. 3,

Sofia 1000

Tel: +(359) 2 985 55 00

E-mail: iba@investbg.government.bg

Web: <http://investbg.government.bg>

Gümrük Ajansı (Customs Agency)

47, Georgi S. Rakovski Street

1202 Sofia

Tel: +(359) 2 9859 45 28

Faks: +(359) 2 9859 40 66

E-mail: delovodstvo@customs.bg

Web: www.customs.bg

Ulusal İstatistik Enstitüsü (National Statistical Institute)

2, P. Volov Street

1038 Sofia

Tel: +(359) 2 985 71 11

E-mail: info@nsi.bg

Web: www.nsi.bg

Bulgaristan Ticaret ve Sanayi Odası

(Bulgarian Chamber of Commerce and Industry-BCCI)

Bulgaristan'daki bölgesel ticaret ve sanayi odalarını ve sektörel odaları şemsiyesi altında toplayan ticaret odaları birliğidir. Başkanı, Türkiye'deki DEİK ile birlikte Türk – Bulgar İş Konseyi'nin eş başkanlığını yürütmektedir.

9, Iskar Str.

1058 Sofia

Tel: +(359) 2 811 74 00

Faks: +(359) 2 987 32 09

*T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği*

E-mail: bcci@bcci.bg

Web: www.bcci.bg

Bulgaristan Ticaret ve Sanayi Odası'nın Arbitraj Mahkemesi'ne bağlı, firmalar arasında meydana gelen anlaşmazlıkların çözümünde mahkemeye gidilmeden arabuluculuk yapan Aracılık Merkezi (Mediation Centre) faaliyette bulunmaktadır.

Bulgaristan İşverenler ve Sanayiciler Konfederasyonu (Confederation of Employers and Industrialists in Bulgaria)

8, Han Asparuh Str., Sofia 1463

Tel: +(359) 2 981 9169

Faks: +(359) 2 988 6776

E-mail: office@ceibg.bg

Web: www.krib.bg

Bulgaristan Sanayi Odası (Bulgarian Industrial Association – BIA)

Bulgaristan'daki bölgesel ve sektörel sanayi odalarını şemsiyesi altında toplayan sanayi odaları birliğidir. Bünyesinde arbitraj mahkemeleri de bulunmaktadır.

76, Chataldzha Street, 1527 Sofia

Tel: +(359) 2 932 09 11

Faks: +(359) 2 987 26 04

E-mail: office@bia-bg.com

Web: <https://www.bia-bg.com/>

Bulgaristan Sanayi Sermayesi Derneği

15, Trakia Street, 1527 Sofia

Tel: +(359) 2 963 37 52

E-mail: bica@bica-bg.org

Web: <http://bica-bg.org/>

Bulgaristan İnşaat Odası

6, Mihail Tenev Street, 1784 Sofia

Tel: +(359) 2 806 29 12

E-mail: office@ksb.bg

Web: <https://ksb.bg/>

Bulgaristan KOBİ Derneği (NASMB)

99, Georgi S. Rakovski Str.,

1000 Sofia

Tel/Fax: +(359) 2 491 42 12

E-mail: nasmb@abv.bg

Web: <http://nasmb-bg.org/>

Bulgaristan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Şirketleri Derneği – AEBTRI

UND benzeri, mal ve yolcu taşımacılığı ve yolların düzenlenmesi ile ilgilenen etkili bir sivil toplum kuruluşudur.

6, Iskarski Prolom Str.

Sofia 1680

*T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği*

Tel: +(359) 2 958 14 75, 958 14 76, 958 14 13

Faks: +(359) 2 958 10 91, 958 12 59

E-mail: aebtri@aebtri.com

Web: <https://www.aebtri.com/>

Metroloji ve Teknik Denetim Devlet Ajansı

52A, G. M. Dimitrov Blvd.

1797 Sofia

Tel: +(359) 2 980 63 17

Faks: +(359) 2 986 17 07

E-mail: damtn@damtn.government.bg

Web: www.damtn.government.bg

Patent Ofisi

52B, Dr. G. M. Dimitrov Blvd.

1040 Sofia

Tel: +(359) 2 9701 321

Faks: +(359) 2 8735 258

E-mail: services@bpo.bg

Web: www.bpo.bg

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası – EBRD

17, Moskovska Street

1000 Sofia

Tel: +(359) 2 932 14 14

Faks: +(359) 2 932 14 41

Web: <http://www.ebrd.com/bulgaria.html>

Avrupa Yatırım Bankası

9, Moskovska Street

1000 Sofia

Tel: +(359) 2 907 79 00

Faks: +(359) 2 926 42 00

E-mail: sofia@eib.org

Web: <https://www.eib.org/>

Dünya Bankası

2, Samara Str.

Advance Trade Center, Fl. 4

1715 Sofia

Tel: +(359) 2 969 72 29

Faks: +(359) 2 971 20 45

E-mail: info@worldbank.bg

Web: www.worldbank.org

Bulgaristan Avrupa Programları Danışmanları Derneği

Kristina Tsvetanska – Yönetim Kurulu Başkanı

T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

5, Lachezar Stanchev Str., Sopharma Business Towers,
B Blok, fl. 12, 1756 Sofia
Tel: +359 2 810 00 71
Cep: +359 884 200 564
E-Mail: info@bakep.org
Web: www.bakep.org

İhracat Sigorta Ajansı (Bulgarian Export Insurance Agency)

55, Al. Stamboliiski Blvd., Fl. 1
1000 Sofia
Tel: +(359) 2 923 69 11
E-mail: office@baez.bg
Web: www.baez.bg/

Rekabeti Koruma Kurumu (Commission for Protection of Competition)

18, Vitosha Blvd.
1000 Sofia
Tel: +(359) 2 935 61 13
Faks: +(359) 2 980 73 15
E-mail: delovodstvo@cpc.bg
Web: www.cpc.bg

Standardizasyon Kurumu (Bulgarian Institute for Standardization)

Lachezar Stanchev Str. No: 13, Izgrev
1797 Sofia
Tel: +(359) 2 817 45 23, 817 45 04
Faks: +(359) 2 817 45 35
E-mail: info@bds-bg.org
Web: www.bds-bg.org

TÜRK İŞADAMLARI vb. DERNEKLERİN İSİM, ADRES, TELEFONLARI

Bulgar-Türk Ticaret ve Sanayi Odası (BULTİŞAD)

Başkan : Burhan Nemutlu
Merkez Ofis : 25, Lyuben Karavelov Str., En.A, Fl.1, Shumen
Tel : +359 54 830 485
Cep : +359 876 631 071
Sofya Ofisi : 58, Vasil Stefanov Str., Manastirski Livadi, Sofia 1404
Cep : +359 878 850 733
E-mail : office@bgtrchamber.com
Web : <http://bgtrchamber.com/>

Bulgar - Türk İşadamları Derneği (BULTİŞ)

Başkan : Donka Koleva
Adres : Vladaya Sok., No: 3, 4000 Plovdiv
Cep : +359 888 807 542
E-mail : d.koleva@bultis.bg
Web : <https://www.bultis.bg/>

BULGARİSTAN'DAKİ SEKTÖREL KURULUŞLAR

Asmacılar ve Şarap Üreticileri Odası	www.bulgarianwines.org
Meyve ve Sebze İşleyen Şirketler Birliği	www.org-bg.net
Bitkisel Yağlar ve Yağdan Ürünler Üreticileri Derneği	www.sunoil-bg.org
Mandıracılar Derneği	www.milkgb.org
Et İşleyen Şirketler Derneği	http://www.amb-bg.com/
Meşrubatçılar Derneği	www.bsda-bg.org
Endüstriyel Ekmek Üreticileri Odası	www.bread-industrial.org
Şeker ve Şeker Ürünleri Üreticileri Birliği	http://www.usspp.com
Biraacılar Derneği	www.pivovari.com
Kanatlı Hayvan Yetiştiricileri Derneği	www.bpu-bg.org
Kimya Sanayi Odası	www.bcci2001.com
Selüloz Ve Kağıt Sanayi Odası	http://www.bappi.org/
Konfeksiyon ve Tekstil Üreticileri ve İhracatçıları Birliği	www.bgtextiles.org
Bulgar Moda Derneği	https://www.facebook.com/camaramoda.bg
Ulusal Otel, Restoran, Kafeterya İşletmecileri Derneği	www.xopeka.com
Otel ve Restoranlar Birliği	www.bhra-bg.org
Ulusal Emlak Birliği	www.nсни.bg
Bulgar İlaç Üreticileri Derneği	www.bgpharma.bg
Matbaacılar Birliği	www.printunion-bg.org
Pencere ve Kapı Üreticileri Derneği	www.bulwindoors.org
Bulgaristan Ulaştırma ve Lojistik Derneği	http://nsbs.bg/en/home

AB FONLARI İLE İLGİLİ WEB SAYFALARI

- AB Fonları resmi sayfası: <http://www.eufunds.bg/>
 Bölgesel Kalkınma Operasyonel Programı: <https://bgregio.eu/>
 Bulgaristan Avrupa Programları Danışmanları Derneği: www.bakep.org

BELLİ BAŞLI EKONOMİ VE HABER PORTALLERİ

- Piyasa Ekonomisi Enstitüsü: <http://ime.bg/en/>
 Dnevnik Portalı: <http://www.dnevnik.bg/>
 Capital Gazetesi: <https://www.capital.bg/>
 Trud Gazetesi: <http://www.trud.bg/>
 24 Chasa Gazetesi: <https://www.24chasa.bg/>
 Sega Gazetesi: <http://www.segabg.com/>
 Haber Portalleri:
<http://www.novinite.com/>
<http://www.novini.bg/>
<http://www.dariknews.bg/>

<http://www.vesti.bg/>

<https://news.bg/>

<http://www.mediapool.bg/>

Yatırım/Ekonomi Portalı: <http://www.investor.bg/>

Finans/Sermaye Pazarı Portalı: <http://www.infostock.bg/infostock/control/home>

Ekonomi Portalı: <http://econ.bg/>

Ekonomi/Finans Portalı: <https://money.bg/>

Ekonomi/Finans Portalı: <http://www.banker.bg/>

Ekonomi Portalı: <http://www.manager.bg/>

BULGARİSTAN'DA BAZI RESMİ KURUMLARIN WEB SİTELERİ

Cumhurbaşkanı: <http://www.president.bg/>

Bakanlar Kurulu: <http://www.government.bg/>

Parlamento: <https://www.parliament.bg/en/>

Tarım ve Gıda Bakanlığı: <http://www.mzh.government.bg/en/>

Savunma Bakanlığı: <http://www.mod.bg/en/index.php>

Eğitim ve Bilim Bakanlığı: <https://www.mon.bg/en/100000>

Çevre ve Su İşleri Bakanlığı: <https://www.moew.government.bg/en/>

Maliye Bakanlığı: <http://www.minfin.bg/en>

İçişleri Bakanlığı: <https://www.mvr.bg/en/home>

Dışişleri Bakanlığı: <https://www.mfa.bg/en/>

Bölgesel Kalkınma ve Bayındırlık Bakanlığı: <http://www.mrrb.government.bg/en/>

Ekonomi ve Sanayi Bakanlığı: <http://www.mi.government.bg/en>

Enerji Bakanlığı: <http://www.me.government.bg/en>

Turizm Bakanlığı: <http://www.tourism.government.bg/en>

Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı: <https://www.mtc.government.bg/en>

Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı: <https://www.mlsp.government.bg/eng>

Sağlık Bakanlığı: <http://www.mh.government.bg/en/>

Kültür Bakanlığı: <https://mc.government.bg/>

Adalet Bakanlığı (Bulgarca): <http://www.justice.government.bg/>

DİĞER RESMİ KURUMLAR

Bulgaristan Yatırımlar Ajansı: <http://investbg.government.bg>

Ulusal İstatistik Enstitüsü: <http://www.nsi.bg/en>

Bulgaristan Merkez Bankası: <http://www.bnb.bg/?toLang= EN>

Gümrükler Ajansı: <https://customs.bg/wps/portal/agency-en/home>

KOBİ Geliştirme Ajansı: <https://www.sme.government.bg/en/>

Bulgaristan Akreditasyon Kurumu: <https://www.nab-bas.bg/en/>

Bulgar Bilimler Akademisi: <https://www.bas.bg/>

Ulusal Demiryolu Altyapısı Şirketi – NRIC: <http://www.rail-infra.bg/en/1>

T.C. Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

Bulgaristan Belediyelerinin Milli Birliği: <https://www.namrb.org/en>

Bulgaristan Rekabet Kurumu: <https://www.cpc.bg/en/homepage>

Bulgaristan Standardizasyon Enstitüsü: <https://bds-bg.org/en/>

Finansal Denetim Komisyonu: <https://www.fsc.bg/en/>

Bulgaristan Menkul Kıymetler Borsası: <http://www.bse-sofia.bg/?page=main&language=en>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BULGARİSTAN TEMSİLCİLİKLERİ

T.C. Sofya Büyükelçiliği: <http://sofya.be.mfa.gov.tr/>

T.C. Filibe Başkonsolosluğu: <http://filibe.bk.mfa.gov.tr/>

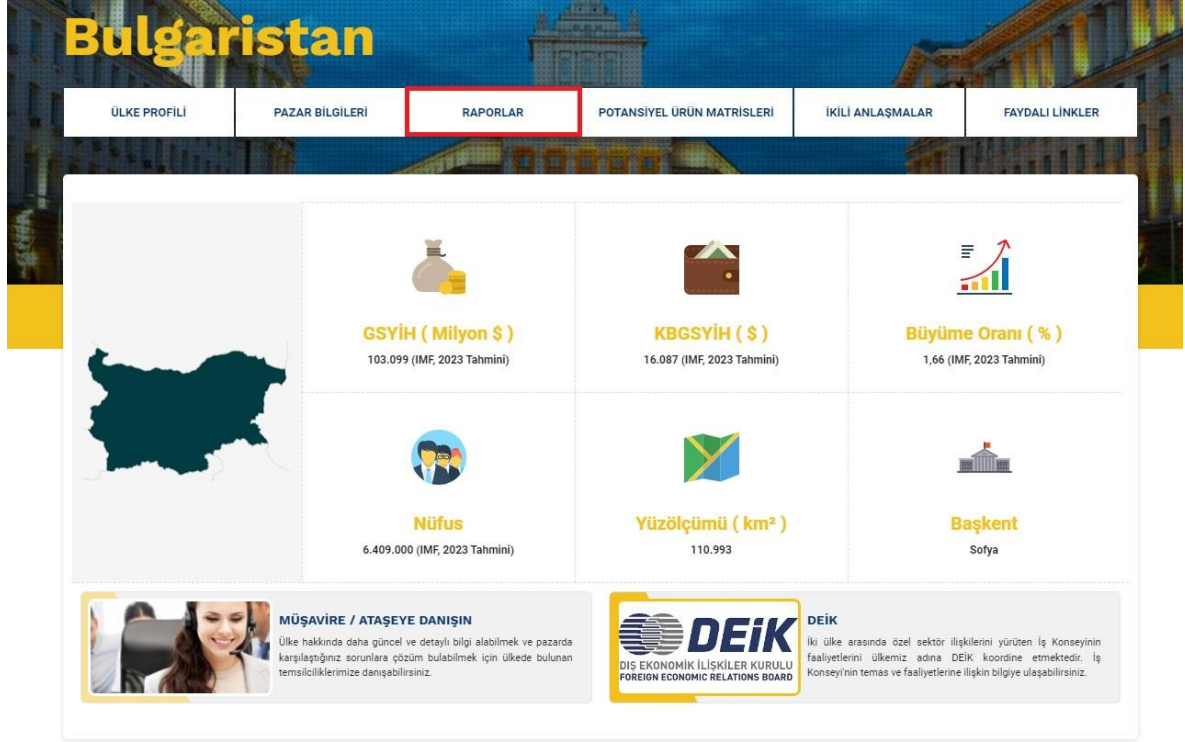
T.C. Burgaz Başkonsolosluğu: <http://burgaz.bk.mfa.gov.tr/>

Sofya Ticaret Müşavirliği, Filibe Ticaret Ataşeliği ve Burgaz Ticaret Ataşeliği:

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/yurt-disi-temsilciliklerimiz>

RAPORLARIMIZ

Sofya Ticaret Müşavirliği, Filibe Ticaret Ataşeliği ve Burgaz Ticaret Ataşeliği'nin Bulgaristan hakkında hazırladığı raporlara/bilgi notlarına/rehberlere T.C. Ticaret Bakanlığı'nın web sayfasından (<https://ticaret.gov.tr/>) Ülkeler – Avrupa – Bulgaristan - Raporlar – Müşavirlik Raporları yolu izlenerek ulaşmak mümkündür.

Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği
Cherni Vrah Bulvarı № 102D, kat 8, Sofya 1407
Telefon: +359 2 958 12 02, +359 2 854 87 25
E-posta: sofya@ticaret.gov.tr
Web: www.ticaret.gov.tr

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER

Şirketlerimizin faydalanmasına yönelik Bulgaristan ekonomisine ilişkin genel ve sektör spesifik raporların hazırlanması

Bulgaristan firmaları hakkında ticari istihbarat hizmeti verilmesi

Türk ve Bulgar firmalarının eşleştirilmesi

Firmalarımıza Bulgar kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve firmalar ile iletişim ve irtibat desteği sunulması

Bulgaristan'da açılan kamu ihalelerinin takibi ve büyük kamu ihalelerinin şirketlerimiz ile paylaşılması

Yatırımcılarımız ve ihracatçılarımıza bilgi desteği (mevzuat, istatistik vs.) sunulması

Türkiye'de gerçekleşen fuarların tanıtımı ve Bulgar firmaların fuarlara yönlendirilmesi